Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin!

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Gerçek

7. Yıl
Sayı 196
Ekim 1981
20 TL

DİKTATÖRLERİN SONU

Bir yıl önce 12 Eylül'de bir darbeyle yönetime el koyan ve kendisine Milli Güvenlik Konseyi adını veren beş general Türk Silahlı Kuvvetleri vasıtasıyla bir askeri diktatörlük kurmuşlardır. 12 Eylül sayımızda faşist cuntanın bir yıllık icraatını, yani halkımıza ve demokrasiye karşı işlediği suçların en önemlilerinin bir dökümünü verdik.

Hepimizin bildiği gibi bu suçların hepsi, herşeyden önce İNSANLIK SUÇU'dur..HALK DOŞMANLIĞI'dır.Fakat cuntanın suçları, 12 Eylül 1980'e kadar yürürlükte olan *mevcut burjuva yasaları* önünde bile idam cezasını gerektirecek kadar ağır bir suçtur. Yurdumuzu bir zindanlar, işkenceler, sürek avları, idam sehpaları ülkesi haline getiren Kenan Evren cuntası daha şimdiden işçi sınıfımızın ve halk güçlerimizin önünde, dünya kamu oyu önünde, TARİH ve İNSANLIK önünde mahkûm olmuş ve lanetlenmiştir. Faşist generaller şerefsizlikle, haysiyetsizlikle damgalanmış olarak, sermayenin ve emperyalizmin hizmetindeki HALK DOŞMANLARI olarak yaftalanmışlardır. Tıpkı Hitler, Mussolini, Franko, Salazar, Rıza Pehlevi ve benzerleri gibi, Türkiye'nin faşist diktatörleri de kuşaklar boyu halkımızın ve insanlığın lanetinden kurtulamayacaklardır.

Fakat Ankara'nın askeri şefleri, sanmasınlar ki, "bu kadarla kurtulacaklardır". İşledikleri suçların cezası sadece tarih ve insanlık tarafından değil, bizzat halk ve demokrasi güçlerimiz tarafından da verilecektir. Halkımızın demir yumruğu onların tepesine inmek üzere havaya kalktığı zaman... işte o zaman...Kenan Evren ve şürekasını, pek güvendikleri sermaye bile kurtaramayacaktır. Nasıl ki, Hitler'lere, Mussolini'lere, Franko'lara, Salazar'lara, Rıza Pehlevi'lere, Samoza'lara, Papadopulos'lara -kendilerinin sadık bir bende gibi hizmet ettikleri- efendileri bile sahip çıkmamışlarsa, onları bir paçavra gibi buruşturup bir yana atmışlarsa, Kenan Evren'in efendileri de ileride aynı şeyi yapacaklardır. Çok uzağa gitmeye gerek yok. Yakın tarih bunun çok somut örnekleriyle doludur. Daha on yıl öncesine kadar Hindiçini'deki işgalci Amerikan ordularının uşağı olarak, onlarla birlikte halklara kan kusturan Vietnam diktatörleri Van Tiyo ve Kao Ki'nin adını bugün Beyaz Saray yöneticileri ve Pentagon şefleri bile unutmuşlardır. Kullanılıp, kullanılıp bir yana atılan bu şahıslar bugün ABD yöneticileri gözünde bir tuvalet kağıdından bile daha değersiz ve yararsızdırlar. ABD'de bir sığıntı gibi yaşayan eski Kamboçya diktatörü ve Amerikan uşağı Lon Nol, yurtdışına kaçırdığı paralarla açtığı küçük bir meyhanede Amerikalılara hizmet etmektedir. Yani o artık değil Beyaz Saray'ın Amerikan sarhoşlarının gözünde bile bir uşaktır. 2 yıl önce devrilen Nikaragu'nın Samoza'sı da sığındığı ABD'de çoktan unutulup gitmiştir. Rıza Pehlevi ise devrildikten sonra kendisini kabul edecek ülke bulamamış, diyar diyar dolaşmış ve otuz yıl boyunca sadık bir uşak gibi hizmet ettiği ABD bile, kendisini hasta sedyesiyle kapı dışarı etmiştir. Emperyalizmin ve Yunan tekelcilerinin, Onasis'lerin, Niarkos'ların uşağı Papadopulos ise bugün bir hapishanede çoktan unutulup gitmiştir. Portekiz diktatörü Caetano'nun ismini onun zulmü altında yaşayıp onu lanetle anan Portekiz, Angola, Mozambik ve Gine Bissau yurttaşları dışında hatırlayan kaç kişi vardır. Amerikan uşağı eski Pakistan diktatörü Yahya Han ve onun zalim generali Tikka Han da kullanılıp kullanılıp paçavra gibi atılanlardan değil midir? Türkiye'nin 12 Mart'ının Nihat Erim'i, Memduh Tağmaç'ı, Faruk Gürler'i ise daha 12 Mart dönemi içinde kullanılıp, kullanılıp bir köşeye atılan diktatörler değil miydiler? Dahası da: ülkemizde ordu hiyerarşisi içinde bir askeri faşist darbenin ortamını ve koşullarını hazırlamak için faşist Milliyetçi Hareketi ve onun başbuğunu tepe tepe kullanan CİA ve Beyaz Saray, Kendi istediği şartlar oluşunca ve kendi güdümündeki değişik askeri klikler birleştirilip Kenan Evren cuntasına dönüştürülerek, bu cunta yönetime el koyar koymaz emperyalizm tarafından bir yana itilmemiş midir?

Bu örnekleri daha da çoğaltmaya gerek yok...Gelmiş geçmiş bütün diktatörlerin kaderi aynı olmuştur ve aynı olacaktır...

Gerçekte çok iyi bilinen bütün bu noktaları niçin tekrarlamak gereğini duyduk: Birincisi, 12 Eylül darbesinin birinci yıldönümünde bunları faşist generallere ve onların bütün suçortaklarına birkez daha duyuralım dedik. Ama daha önemlisi: işbaşındaki cuntanın bugünkü "kurdeti" karşısında boyun eğerek, *bükemediği eli öpen* nice eski ilerici.demokrat aydın-yazar-çizer-akademisyen ve bürokrat'ı bu vesileyle yeniden uyarmak istedik. Çünkü, hepimizin bir yıldır hemen hergün gazetelerde okuduğumuz, zaman zaman TRT radyo ve televizyonlarından da izlediğimiz gibi, 12 Eylül öncesinin nice solcu-ilerici aydını, 12 Eylül'den bu yana cuntayı alkışlamaktan, ona akıl öğretmeye kadar uzanan bir yelpaze içinde askeri diktanın suyundan gitmektedir. "Bana dokunmayan yılan bin yaşasın" bencilliğinden, cuntayı "sola çekme" veya ondan halk ve demokrasi lehine hizmetler bekleme aklıevvelliğine, ya da "şu dönemi de kazasız belasız atlatalım" kurnazlığına kadar şu veya bu şekilde faşist diktaya karşı şirinlik muskası takınan birzamanların bu demokratlarını devrimci-ilerici güçlerimiz ibretle izlemektedirler. Yıllar boyu savundukları demokratik hukuk ilkelerinden ve temel insan haklarından bir gecede yüzgeri ederek Kenan Evren'e biat eden bu kişilerin ne denli kişiliksiz oldukları ortaya çıkmıştır.

Bu şahısların çoğu sanıyorlar ki, 12 Eylül dönemi de sona erdirildiği zaman kendileri 12 Mart dönemi sonrasındaki gibi göğüslerini gere gere gezebilecekler. Oysa o kişiler 12 Mart sonrasındaki saygınlıklarını, 12 Mart faşizmine karşı takındıkları demokratik tutuma borçluydular. Ama 12 Mart'tan daha şiddetli, daha zalim bir cunta işbaşına gelince aydın bilinenlerden kendisiyle uzlaşanlara fazla dokunmayınca, bu şahıslar kendi teslimiyetçiliklerinin yüzkarasını bilerek ve isteyerek sürünmüşlerdir. Bu yüzkarası onların 12 Mart'taki saygınlıklarını silip süpürmüştür.

Hiç kimsenin kuşkusu olmasın ki, Kenan Evren diktatörlüğü de diğerleri gibi er veya geç, *ama mutlaka*, tarihe karışacaktır. Fakat bu sonuç demokratik güçlerin kararlı, kahırlı ve uzlaşmaz mücadelesiyle sağlanacaktır. Onbinlerce ve onbinlerce insanımız hapishanelerde, işkencehanelerde faşist cuntaya karşı inletilirken, on milyonlarca emekçimiz zulüm ve yoksulluğun pençesi altında kıvranırken azgın bir devlet terörü ortalığı kasıp kavururken, her türlü insan hakkı, demokrasinin en küçük bir kırıntısı bile yokedilmişken, hiçbirşey olmamış gibi gazetelerde ya-

(Devamı 11. sayfada)

CUNTA PROTESTO EDİLDİ

Norveç

Göçmen işçilerimizin sayısının en az olduğu Avrupa ülkelerinden Norveç'de düzenlenen protesto eylemlerine ise çok sayıda Norveçli demokratın katıldığı saptandı. 9 Eylül'de yapılan gecede konuşmalar dışında Kürt Türk ve Balkan müziklerinden ve Kürt folklorundan oluşan bir program sunuldu. 12 Eylül'de Oslo'da Solli Plas isimli meydanda başlayan yürüyüş Türkiye elçiliğinin önünde sona erdi. Mitingde Norveç Metal İşçileri Sendikası Başkanı Gunnar Nilsen konuştu. Devrimci basından sağ liberallere kadar tüm Norveç basınında geniş yer verilen eylemleri düzenleyen ve destekleyen kuruluşlar şunlardı. Türkiye Komitesi, Norveç Ulaştırma,Grafik, Keramik, Metal sendikaları, Norveç Öğrenci Birliği, N. Barış Komitesi, Komünist İşçi Sendikaları,Sosyalist Parti, Norveç Komünist Partisi, gençlik örgütleri vb. Eylemler için yapılan çağrıda, Türkiye'deki cuntanın Türk ve Kürt halkları üzerindeki baskıları ve insanlık dışı uygulamaları sergilendi. Bu baskılar NATO yıldızından damlayan kanla sembolleştirildi.

Yapılan çağrı üzerine DİSK adına Yaşar Arıkan ile TÖB-DER adına Gültekin Gazioğlu ortak bir mesaj gönderdiler. DİSK ve TÖB-DER'in okunan müşterek mesajı Türkiyeli ve Norveçliler tarafından coşkun alkışlar ve sevgi gösterileriyle karşılandı.

İsveç

İsveç Öğretmen ve Memur Sendikalarının öncülüğünde Stockholm'de yapılan yürüyüş ve mitingi İsveç'deki iki Komünist Parti ile Sosyal Demokrat Parti, çeşitli sendikalar ve diğer demokratik kitle örgütleri desteklediler. İsveç'deki Türk ve Kürt yurtseverlerinin geniş şekilde katıldıkları eylemlerde Kenan Evren cuntası protesto edildi, uluslararası dayanışma dile getirildi.

Avrupa'da ayrıca Londra ve Paris' de düzenlenen eylemlerle askeri-faşist diktatörlük lanetlendi.

Danimarka

Kopenhag'da düzenlenen gecede Danimarka demokratik güçleriyle Danimarka'daki Türkiyeli demokratlar,Kenan Evren cuntasını protesto ettiler. Türk ve Kürt halklarının diktatörlüğe karşı mücadele kararlılığında olduğunu belirtecek dayanışmalarını dile getirdiler.

mhp davası
«NOKTA NOKTA»LAR KİM?

MHP yöneticilerinden ve bir kısım ülkücü katillerden oluşan MHP davası 19 Ağustos'da başladı. Bir bölümü tutuksuz olmak üzürü 587 sanığın yargılandığı davada, iddianamenin okunmasından sonra ilk olarak 17 kişi tahliye edildi.

Gazetemizin 12 Eylül Özel Sayısı' nda cuntanın suçlarını sayarken MHP davası konusuna kısaca değinmiştik.

Bilindiği gibi faşist milliyetçi hareket ve onun komandoları 12 Eylül öncesi ortamını yaratmak ve ordu hiyerarşisi eliyle getirilecek bir faşist cuntaya zemin hazırlamak için CİA tarafından kullanılmış ve bu görevini yaptıktan sonra yedeğe çekilmiştir.

Yargılanan MHP şefleri kanlı mizansenin legaldeki baş profesyonel katilleridir. Ama bunca terörü, bunca geniş çaplı kitlesel saldırıları (kıyımları) şu davada yargılanan beşyüz kişinin yapabildiğine inanmak olası değildir.

MHP bu işleri Ordu içindeki, genel kurmay içindeki, MİT ve emniyet teşkilatı içindeki birçok kilit adamlarla birlikte yapmıştır.

CİA'ya satılmış olan bu elemanlar gün ışığına çıkmamıştır. Çünkü onlar ABD adına 12 Eylül'e kadar hem MHP ile hem de ABD'nin getirmek istediği hiyerarşik cuntayı sağlayacak kliklerle (12 Eylül öncesinin değişik gizli cuntalarıyla) işbirliği içindeydiler.

Bugün Kenan Evren diktası, işte bu cuntaların birleştirilmesi ile yapılan bir darbe sonucunda kurulmuştur. Bir başka deyişle ordu ve devlet içindeki MİT ve CİA uzmanları konumlarını korumaktadırlar.

Bu nedenle, MHP yöneticilerinin mahkemeye çıkartılması, yedeğe alınmış ve bir kısmı da tümden ıskartaya çıkarılmış siyasal kadrolardan öteye gitmemiştir. Gidemezdi de. Çünkü Kenan Evren cuntası o gizli ajanların ve kilit adamlarının üzerinde yükselmektedir. ABD başkanının, hükümetinin ve genel kurmayının bile üstünde olan kudretli CİA'nın, Kenan Evren cuntasından zayıf olacağı düşünülemez.

İşte asıl mesele sözkonusu kilit adamlardır. Bu sözlerimizin en belirgin kanıtı: savcının iddianamesinde *nokta nokta* diye okunan ve... ...diye zikredilen isimlerdir, yerlerdir, makamlardır.

Ercan Havaalanı İsrail Sınırları İçinde midir?

Kıbrıs Cumhuriyeti Radyosunun bildirdiğine göre,Orta Doğu'da çıkan bir İsrail haritasında, Kıbrıs'ın Türk işgali altındaki Ercan Havaalanı İsrail Hava Sahası içinde gösteriliyor.

Bu haberin yayınlanmasından uzun bir müddet sonra konu ile ilgili olarak bir açıklama yapmak gereğini duyan İsrail Başbakanı Begin, "teknik bir yanlışlık olmuştur, özür dileriz" dedi.

Fakat sonra işin aslı anlaşıldı. Vietnam Pasifikasyon hareketi şefi ve Ankara'nın Amerikan Büyükelçisi iken arabası yakılan Komer, bugün CİA'nın "Kadro Seçme Şefi" olarak çalışıyor. Geçenlerde Cunta ve Türkiye ile ilgili takdirlerini gazetecilere aktardı. "Özellikle Basra Körfezi ile ilgili tutumu takdire değer" buldu,Amerikan Çevik Kuvvetlerinin Kuzey Kıbrıs'a yerleştirileceklerini ima etti.

Daha sonra da Türk Cuntasının Dışişleri bakanı da Kıbrıs'a gidip incelemelerde bulundu. Ve Kıbrıs'daki askeri alan olan Karpaz bölgesini ziyaret etti.

Türk Cuntası Çevik Kuvvetler için Türkiye içinde bir yer değil ama niçin Karpaz bölgesini üs olarak ABD kuvvetlerine vermesin? Ve Ercan Havaalanı niçin İsrail ve Çevik Kuvvetler aracılığı ile Basra Körfezinin kontrolünde kullanılmasın?

Begin yalan söylemiyordu. Doğru "teknik bir yanlışlık olmuştur". Ama nasıl? Gizli anlaşma dosyalarından "teknik bir yanlışlık" sonucu ABD-İSRAİL-TÜRK hükümetlerinin ortaklaşa hazırladıkları plan dışarı çıkmıştır.

FAŞİZME KARŞI İŞ, EKMEK ve ÖZGÜRLÜK İÇİN BİRLEŞELİM

- KENDİNE MGK ADINI VEREN ASKERİ KONSEYİ VE ONUN KURUCU MECLİSİNİ TANIMIYORUZ.
- KENDİSİNİ DEVLET BAŞKANI İLAN EDEN KENAN EVREN İŞÇİLERE, AYDINLARA, KÜRTLERE TÜM EMEKÇİLERE DÜŞMANDIR. ONU HALK DÜŞMANI İLAN EDİYORUZ VE LANETLİYORUZ.
- ASKERİ CUNTA AŞIMIZA-İŞİMİZE-EKMEĞİMİZE ELKOYMUŞTUR.HAKLARIMIZI GASPETMİŞTİR.
- FAŞİST GENERALLER ÇETESİNE KARŞI HALK GÜÇLERİNİN BİRLİĞİNİ SAĞLAMAK İÇİN İLERİ

Yurttaşlar:

Kapkaranlık günlerden geçiyoruz. Kara bulutların altında, yani süngülerin gölgesinde yaşıyoruz. Faşizmin çizme ve postal sesleri her tarafı kaplamış. Geçtiğimiz sokaklar, çalıştığımız fabrikalar, okuduğumuz ve okuttuğumuz okullar, yaşadığımız mahalle ve köyler namlularla donatılmış.

150 bine yakın insanımız zindanlara atılmış. Onbinlercesi işkencelerden geçirilmiş. Yüzlercesi katledilmiş. Darağaçları kurulmuş. Koskoca ülke 45 milyonluk bir kışlaya, bir hapishaneye dönmüş.

Halklarımız kan ağlıyor. Anaların yüreklerine yas, gözlerine yaş dolmuş. Babalar çocuklarını, eşler kocalarını faşizmin hapishanelerine, işkencelerine terketmişler, çaresizlik içinde kıvranıyorlar, her gün ölüp ölüp diriliyorlar.

Büyük kentler işgal altında. İşçi semtleri işgal altında. Kürdistan'ın tamamı işgal altında. Generallerin zulmü ve terörü her tarafı kasıp kavuruyor. 12 Eylül öncesinin faşist milliyetçi hareket terörünün yerini, bugün çok daha yaygın, çok daha kitlesel bir faşist devlet terörü almış.

Kardeşler:

Bütün bunlar niye? Bütün bunlar: bir avuç tekelci parababası, bir avuç tefeci, vurguncu toprak ağası halklarımızı daha çok sömürsünler diye. Bütün bunlar... bu vurgun, bu soygun, bu talan düzeni sürgit devam etsin diye.

Gerçekten de öyle... "Anarşi, terör, bölücülük" safsatalarıyla işbaşına gelen Kenan Evren cuntası, emekçilerimizi çok daha yoğun bir yoksulluğun, çok daha derin sıkıntıların pençesine attılar. Cuntanın bürokratları, yani kapıkulları toz pembe tablolar çizmek için binbir dereden su getiriyorlar. Faşizmin şakşakçısı yazar-çizerleri "sahibinin sesi" ile konuşup riyakârlığın ve dalkavukluğun en iğrenç örneklerini veriyorlar. Ankaralı generaller miting meydanlarında, televizyon ekranlarında gözümüzün içine baka baka yalan söylüyorlar. "Ekonomiyi kurtardık" diyorlar.

Oysa biz onların neyi kurtardıklarını çok iyi biliyoruz. Onlar parababalarının cüzdanlarını,bankaların kasalarını kurtardılar. Onlar tekelleri grev ve toplu sözleşmelerden, patronları işçi direnişlerinden, büyük toprak sahiplerini toprak işgallerinden kurtardılar.

Bugün ekmeğin tanesi 20 liraya, yumurtanın teki 10 liraya, büyük kentlerde belediye otobüs bileti 15 liraya çıkmıştır. Resmi makamlara göre ortalama ve kiraları bir yıl içinde yüzde yüz artmış ve iki katına yükselmiştir. Son bir yıl içinde 600 bin işçi işten atılmıştır. Köyde toprağını kaybedip şehirlere gelen yüzbinlerce insanı ve cunta tarafından ekmekleri ellerinden alınan yüzbinlerce seyyar satıcıyı da sayarsak işsiz sayısının bir yılda bir buçuk milyon arttığını görürüz.

Yurttaşlar:

Cuntanın demokrasiyi getireceği yalandır. Çünkü onlar varolan kısıtlı demokrasiye bile tahammül edememişler, en basit işçi haklarını, bütün emekçi haklarını ortadan kaldırmışlardır. Cuntanın kuracağı Kurucu Meclis bir aldatmacadan başka birşey değildir. Onlar ne yaman işçi düşmanı, demokrasi düşmanı, HALK DÜŞMANI olduklarını işçi haklarını gaspederek, bütün çalışanları parababalarına peşkeş çekerek göstermişlerdir.

Onlar bütün emekçileri tam bir kışla disiplini altına almak, memleketi büyük bankalar ve patronlar için dikensiz bir gül bahçesi haline getirmek istiyorlar. Onlar işçileri, aydınları,bütün halk güçlerini sürekli susturmak ve sindirmek istiyorlar. Onlar Kürdistan'ın yeraltı ve yerüstü servetlerini daha çok talan etmek, Kürt halkının bütün ulusal değerlerini, ekonomik, kültürel ve demokratik değerlerini, insanlık haysiyetlerini ve ulusal onurlarını ezmek istiyorlar. Onlar hiçbir özgürlüğün bulunmadığı, insanların köle gibi çalışıp, esir gibi yaşadığı bir toplum düzeni istiyorlar.

Yani onlar kalıcı ve faşist bir devlet düzeni kurmak için ellerinden gelen herşeyi yapıyorlar.

Fakat, kardeşler, biz hepimiz biliyoruz ki, onlar bir avuçturlar. Ama biz milyonlarca ve on milyonlarcayız. Fabrikaları biz çalıştırırız, trenleri, kamyonları, otobüsleri biz yürütürüz, ekini biz eker, unu biz yapar, ekmeği biz pişiririz.

Çeliğe su, toprağa hayat, topluma ışık veren biziz. Herşeyi üreten ve yaratan biziz.Bu nedenle asıl güçlü olan da biziz.

Ve onlar hiçbir zaman unutmasınlar ki, tarih Kenan Evrenler gibi nice diktatörler görmüştür. Kenan Evrenlerden çok daha kudretli diktatörlerin bile halk güçleri tarafından gümbür gümbür devrilip gittiğini görmüştür. Daha düne kadar astığı astık, kestiği kestik olan İran Şahı Pehlevi ya da Nikaragua diktatörü Somoza halklar tarafından alaşağı edilmedi mi?

Biz de öyle yapmalıyız. Bize kan kusturan askeri-faşist diktatörlüğü kendi gücümüzle, kendi bileğimizin kuvvetiyle alaşağı etmeyi mutlaka kafamıza koymalıyız. Diktatörlüğü devirmek için ihtiyacımız olan şey BİRLİK'tir.. Şayet biz birleşirsek, yenemeyeceğimiz güç başaramayacağımız iş yoktur.

Partimiz, dün olduğu gibi bugün de birlik politikasını ısrarla sürdürüyor. Birliğin bize, hepimize hava kadar, su kadar, ekmek kadar elzem olduğu her geçen gün daha iyi anlaşılıyor, daha çok kavranıyor.

Kardeşler:

Hiç kimsenin kuşkusu olmasın ki, bu sorun mutlaka çözülecek işçi sınıfımızın birliği, halk güçlerinin mücadele birlikteliği ve tüm demokratik güçlerin anti-faşist cephesi mutlaka kurulacaktır.

İşte o zaman... o aydınlık ve insanlık düşmanları, o insan kasapları, o özgürlük cellatları yıkılıp gideceklerdir, yok olup gideceklerdir... kahredileceklerdir.

Ve işte o zaman; yurdumuz aydınlığa halkımız özgürlüğe... yani insanlarımız gerçek barış ve kardeşlik günlerine ulaşacaktır.

VE ZAFER KOPARA KOPARA KAZANILACAKTIR.

KAHROLSUN FAŞİZM-YAŞASIN ÖZGÜRLÜK !...

ZAFER BİZİMDİR, ZAFER HALK GÜÇLERİMİZİNDİR

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ

grupçuluğun vardığı yer DİSK YASAKÇILIĞI

12 Eylül darbesinin birinci yıldönümünde Cunta'yı protesto etmek için Dortmunt'da düzenlenen yürüyüş ve miting başarıyla sonuçlandı.

Ne var ki, mitingde konuşan 8 konuşmacı arasında DİSK temsilcisinin bulunmaması gerçekten büyük bir eksiklikti. Fakat bu eksiklik bazı grupçu tutumlar nedeniyle bile bile yaratıldığı için, onu olumsuzluk olarak nitelendirmek daha doğru olacak.

Olumsuzluğun temelinde ise geçmiş dönemlerde sık sık rastladığımız grupçuluk eğilimi vardı. Bu eğilim sadece yurtdışındaki eyleme özgü tekil bir olay olmayıp, doğrudan doğruya işçi sınıfı mücadelesini ve devrimci-demokratik hareketi ilgilendiren bir olumsuz anlayışın yansıması saydığımız için olaya kısaca burada değinmek istiyoruz.

Cuntayı protesto etmek için düzenlenen mitingde niçin DİSK yoktu? Acaba bu DİSK'in mi bir eksikliğiydi. Yoksa Avrupa'da veya F.Almanya'da hiç DİSK yöneticisi bulunmuyor muydu? Hayır! Bunların hiçbirisi sözkonusu değildi. Tek neden bazılarının grupçu hesaplardan kurtulamamış olmalarıydı.

Miting çalışmaları F.Almanya'daki demokratik kuruluş veya komitelerin eylem birliği halinde yürütüldü. Bu kuruluşlar; DİB-FAK (Demokrasi İçin Birlik F.A. Komitesi), FİDEF, GERÇEK A.D.K, KKDK (Kürdistan Devrimci Demokrat İşçi Dernekleri), Kürt Halkevleri ve Türkiye Demokratlarıyla Dayanışma İnisiyatif'i idi.

Siyasi sözcüler dışında, mitingde DİSK ve TÖB-DER adına konuşmalar yapılması kararlaştırıldı. TÖB-DER için sorun yoktu. Çünkü Genel Başkan Gültekin Gazioğlu F.Almanya'da idi. DİSK'e gelince, yurtdışında değişik ülkelerde DİSK'in 7.Kongrede oluşan merkez organlarına seçilmiş bazı sendikacıların bulunduğu bilinmekte idi. GERÇEK A.D.K mitinge DİSK adına kimin davet edileceğini buradaki eylem birliği platformunun keyfi olarak saptayamayacağını düşünmekteydi. Bu konuda gözetilmesi gereken ölçüt önce *hiyerarşi*, o yetmezse *kıdem* olmalıydı.

Mitingde bir DİSK ve TÖB-DER yöneticisinin konuşması teklifini ve bu konuda gözetilmesi gereken prensiplerin neler olması gerektiğini gündeme ilk defa GERÇEK temsilcisi getirdi. Bu konunun ikinci defa konuşulduğu toplantıda, yurtdışındaki bir DİSK yöneticisinin ismi İnisiyatif tarafından önerildi. Bu öneri GERÇEK'in savunduğu *hiyerarşinin öncelikle gözetilmesi* ilkesine uygun düşüyordu. Böylece o sendikacıya çağrı yapılması kararlaştırıldı. Fakat daha sonra sözkonusu DİSK yöneticisyle henüz temas kurulamamış olduğu ileri sürüldü. Bunun üzerine toplantıdaki GERÇEK temsilcisi hiyerarşi ilkesini hatırlatarak, temas kurulamayan DİSK yöneticisinin yerine, gene Avrupada olduğu bilinen ikisi DİSK GYK üyesi, birisi ise yedek üyesi olan üç isim önerdi. Ve bunlar için çağrı önceliğinin hiyerarşik sıralamasını yaptı. Birinci sıradaki sendika yöneticisinin F.Almanya dışında olduğu ve mitinge gelemeyeceği FİDEF tarafından ifade edilince, bu kez aynı hiyerarşik sıralamaya göre DİSK GYK üyesi ve Hürcam-İş Eğitim Sekreteri Yaşar Arıkan'ın çağrılması gerekiyordu.

Ne var ki, FİDEF temsilcisi bu öneriden hoşlanmadı. Ortak çalışmalarda FİDEF'in şaşmaz takipçisi olarak göze çarpan Kürt Halkevleri de yine FİDEF'in yanındaydı. Bu iki kuruluş en başta kabul ettikleri *hiyerarşiyi* gözetmek ilkesini biranda bırakıverdiler. Ama itirazlarına başka bir gerekçe de getiremediler. DİB-FAK Başkanı ise açık konuştu. Mitingdeki konuşmacılar konusunda politik dengelerin gözetilmesi gerektiğini söyledi. Diplomatik sözlerle söylediği şeyin aslı şuydu: Mitingde zaten TSİP yanlısı TÖB-DER Genel Başkanı konuşacaktır. Yine aynı siyasal eğilimde olan Yaşar Arıkan'ın da konuşturulması doğru değildir.

Son zamanlarda şaşılacak bir şekilde FİDEF'e ters düşmemeye çalışan DİB-FAK Başkanının gerekçesi tutarsızdı. Çünkü tüm taraflar açısından (herkesçe) uygun görülen ve ilk önerilen DİSK yöneticisi de FİDEF'in savunduğu siyasal çizgiden yanaydı. Ama GERÇEK, o yöneticinin siyasi eğilimine aldırmadan -hiyerarşi ilkesini gözeterek- onun çağrılmasını savunuyordu. Ayrıca, ilk öngörülen DİSK yöneticisinin mitinge gelemiyeceği ortaya çıktıktan sonra, GERÇEK'in önerdiği diğer üç isimden(gözettiğimiz hiyerarşi ve kıdem sıralamasına göre) birincisi de FİDEF'i benimseyen bir başka sendikacı arkadaştı.

Örneğin bir an için düşünelim ki, Türkiye Barış Komitesi'nin bir üst yöneticisi de davet edilecek olsaydı GERÇEK'e göre hiyerarşi gözetilmeliydi ve yine FİDEF yanlısı bir barış yöneticisi çağrılmalıydı. Yani demokratik kitle örgütlerinden kimlerin çağrılacağı konusunda tercih yapmak o platformun işi değildi. Sözkonusu örgütlerin kendi meşru kongreleriyle seçilmiş bir hiyerarşisi vardı. Bu örgütlerin yöneticilerinden yurtdışında bulunanlar arasında yapılacak sıralamada yine aynı hiyerarşi gözetilmeliydi. Yoksa o yöneticilerin hangisinin hangi partiden olduğuna bakılarak tesbit yapmak hem ilkesizlik idi, hem de o platformun buna hakkı yoktu.

Ve açıkça bellidir ki, şayet TİP merkez yanlısı bir sendikacı Avrupada bulunsaydı, o arkadaşın DİSK adına konuşması, DİB-FAK Başkanının "siyasal dengeler" mantığına uygun düşecekti.

Kaldı ki, DİSK adına konuşacak kişi kendi kişisel görüşlerini veya kendi siyasal partisinin propagandasını savunacak değildi. Cunta'ya karşı *genel mücadele hedeflerini* belirtecek ve *orada adına konuştuğu örgütün* (DİSK'in) görüşünü dile getirecekti. Tıpkı TÖB-DER Genel Başkanı Gazioğlu'nun mitingde yaptığı gibi. (Nitekim Gazioğlu, cephe konusunda bile hiçbir görüş belirtmemiş, cephenin zorunlu olduğunu, bunun ise bir siyasal bileşim olduğunu, TÖB-DER'in ancak bir demokratik meslek örgütü çerçevesinde cepheye katkı getirebileceğini söylemişti. Yani bir siyasi yönetici gibi değil, bir kitle örgütü başkanı gibi konuşmuştu.)

Bir demokratik örgüt adına konuşacak kişinin belli bir siyasal tercihi var diye o örgütün (üstelik de DİSK gibi bir kuruluşun) mitingde temsil edilmemesi, FİDEF ve DİB-FAK için çok uygundu. Çünkü onlar meseleye ilkesel açıdan değil, grupçu açıdan bakıyorlardı. Meslek örgütlerinin sözcülerini çağırmak konusunda, o örgütlerin tabanları tarafından seçilmiş yöneticilerden bulunanlar arasında hiyerarşiyi gözetmeyen anlayışın tek bir ilkesi vardır: grupçuluk. Buna karşılık GERÇEK temsilcisinin başından beri savunduğu hiyerarşik sıralamadaki ilk iki isim GERÇEK yanlısı değil, FİDEF'in savunduğu siyasal çizginin yanlısıydı. FİDEF ve DİB-FAK'ın ilkesizliği ve grupçuluğu karşısında GERÇEK'in ilkeli tutumu bu somut olayda da netçe görülmekteydi.

DİB-FAK Başkanı F.Almanya'da bulunan ve mitinge gelebilecek olan tek DİSK yöneticisi Yaşar Arıkan'a yukarıdaki siyasal gerekçelerle itiraz ederken, bu argümanı bir de sendikal gerekçeyle pekiştiriyor ve şunu iddia ediyordu: "Hürcam-İş sendikasının tümü Maden-İş sendikasının bir şubesinden daha önemsizdir."(Arıkan'ın Hürcam-İş yöneticisi olduğunu kastederek)

Herşeyden önce Yaşar Arıkan DİSK'in son genel kurulunda GYK üyesi olarak *Konfederasyon yöneticiliğine* seçilmiştir. Hem de GYK üyeleri arasında en yüksek oyu alan ikinci kişidir. Yani Arikan'ın çağrılmasında sözkonusu olan ölçüt iki sendikanın öneminin karşılaştırılması değil, DİSK'in merkez hiyerarşisi idi. Bunu görmezlikten gelip, sendikal birim-

(Devamı 11. sayfada)

Gerçek

Soğuk Savaşın Sıcak Bölgesi ORTA DOĞU

ABD'nin son yıllarda izlediği anti-detant(gerginliği artırma) politikası daha tehlikeli serüvenlere doğru hızla tırmanıyor.Dozu gitgide şiddetlendirilen anti-sovyetik ve anti-komünist salvolardan, orta menzilli füzelerin Avrupa'ya yerleştirilmesine; Polonya'daki karşı devrim hareketini besleyip yönlendirmekten, Nötron bombasının yeniden imaline geçilmesine; Çin'in Sovyet sınırlarına Amerikan üsleri koymaktan, NATO silahlanmasını artırmaya kadar... Beyaz Saray'ın attığı *bütün* adımlar Soğuk Savaş politikasının yeniden hortlatılmasından başka birşey değildir.

Ve tıpkı İkinci Dünya Savaşı sonrasında olduğu gibi Soğuk Savaşı şiddetlendirmenin bileşenleri arasında a)anti-komünizm ve antı-sovyetizm, b)sılahlanma yarışını kışkırtmak, c)bölgesel sıcak savaşlar yaratma, d)başka ülkelerin içişlerine müdaheleyi ve CİA komplolarını *yaygınlaştırma* politikaları önemli yer tutmaktadır.

Soğuk Savaş politikasını beslemek için ABD'nin seçtiği gerginlik bölgelerinin başında hiç kuşkusuz Orta Doğu ve Doğu Akdeniz gelmektedir.

SORUNUN GİRİFT KAREKTERİ

Uluslararası diplomasi dilinde Orta Doğu bunalımı diye anılan bölgedeki durumu çok sayıda faktör belirlemektedir.Bölgedeki güç dengelerini oluşturan tüm ilişki ve çelişkiler son derece girift bir durumdadır:

● Orta Doğu'daki birçok ülkede sınıf kristalleşmelerinin netleşmemiş olması ● Emekçi nitelikli ulusal güçlerle burjuva karakterli ulusal güçler arasındaki sınırların çoğu yerde gereğince belirginleşmemesi ● Kimi ülkelerdeki ulusal burjuva yönetimlerinin bu kimliklerini yitirme sürecine girip kaypak politikalar izlemesi ya da doğrudan emperyalist kampa kayması ● Feodalitenin birçok yörede gücünü ve etkinliğini koruması, buna karşılık siyonizmin azgın saldırıları karşısında kimi dinci çevrelerin dinsel motiflerle de olsa siyonizme cephe alması ve göreceli bir olumlu rol oynaması ● Bölge devletlerinin çoğunun birbirlerinin içişlerine karışması ve başka ülkeler içinde kendilerine bağlı siyasal gruplar veya o devletler içinde ajanlar beslemesi ● Çoğu ülkedeki toplumsal bileşenlerin değişik ulusal ve etnik gruplardan oluşması, bu etnik grupların ilerici veya gerici siyasal akımlar halinde ortaya çıkması ya da aynı ulusal topluluk veya etnik grup içinde hem ilerici hem gerici akımların hatta biribirine rakip çok sayıda ilerici akımın siyaset sahnesinde varolması, bu akımların -hepsinin değil ama- çoğunun sırtını bir başka bölge devletine yaslayarak ondan aldığı paralarla varlığını koruması ● Aynı etnik topluluklar içinde dahi mezhep ayrılıklarının çoğu kez tüm ayrılıkların üzerine çıkması ●Feodal bölünmenin getirdiği kavgaların ve çekişmelerin sürmesi ● Devletler arası çelişkilerin artarak sürüp gitmesi ● Bölgedeki komünistler dışındaki ilerici akımların tam bir ideolojik keşmekeş, ideolojik fukaralık ve politik oportünizmler içinde olmaları ● Anti-siyonist etiket altında binbir küçük hesabın cirit atması, anti-siyonist ve anti-emperyalist ortak paydanın hiçbir şeyi çözmeye yetmemesi ● Öte yandan bölgedeki sanayileşmenin gelişkin bulunmaması ● Bölge zenginliklerinin sanayi üretiminden çok petrol gelirlerine dayanması ● Petrol zengini bölge ülkelerinin ise sanayileşmeye gerek görmeden dünya piyasasında petrodolar'larla yapılan para ticaretiyle uğraşmaları ● Bu dolarları ulusal sanayie yatırmak yerine ileri kapitalist ülkelerden en lüks tüketim malları alımına ayırmaları ● Bu nedenden ötürü en zengin ve gelişkin bölge ülkelerinde bile işçi sınıfının etkin bir sosyal varlık olarak toplumsal ve siyasal yaşama ağırlık koyamamış bulunması ● Buna karşılık bölge uluslarının veya her ulusun değişik kesimlerinin olağanüstü bir politikleşme sürecine girmiş bulunmaları, bu süreçlerin kimi yerde olağanüstü kitlesel hareketliliği ve silahlanmayı beraberinde getirmesi ● Fakat bu politik hareketliliğin işçi sınıfı bilimi ve yöntemleri dışında -çoğunlukla işçi sınıfının gücü olmadan- gelişmesi, bu nedenle bir türlü sonuca gidememesi(ya da -Lübnan örneğinde olduğu gibi- komünist hareket öncülüğündeki mücadelelerin önlerinin kesilmiş olması) ● Bu politik hareketliliğin bölgedeki ezilen ulusal toplulukların kurtuluş mücadelesi veya halk güçlerinin devrimci iç savaşı gibi(şu anki Irak örneği) HAKLI SAVAŞLAR'ın yanısıra,saldırgan Irak tarafından başlatılan örnekte olduğu gibi HAKSIZ SAVAŞLAR'ı de içermesi ● Ya da Şahlık rejiminin kitle hareketleriyle yıkılmasından bugüne dek sürüp gelen siyasal ikdidar boşluğu(hiçbir sınıf veya zümrenin ya da ittifaklar bileşiminin iktidarı alamamış olması) şeklindeki ilginç ve zengin deneyleri getirmesi... v.b sayısız değişkenin etkidiği süreçlere, bir de emperyalizmin ve uluslararası gericiliğin bütün gücüyle bölgeye yüklenip bu çok karmaşık ilişkiler içinde at oynatmasının yarattığı faktörleri hatta emperyalistler arası çıkar çekişmelerinin bölgeye yansımasını da katarsak Orta Doğu bunalımının nasıl da karmaşık sorunlar yumağı halinde önümüzde durduğunu görürüz.

Yakın yıllara kadar Orta Doğu bunalımı bu denli girift bir görünümde değildi.Ana eksenini Filistin ulusal kurtuluş savaşının oluşturduğu Arap-İsrail mücadelesi, bölgenin tek belirleyici sorunu idi. Bugün Filistin sorunu gene birincil önemde olmakla birlikte mesele her geçen gün daha karmaşık bir karekter almaktadır.

SALDIRAN EMPERYALİZM

Mısır'daki ulusal burjuvazinin büyük burjuvaziye dönüşüp işbirlikçi karekter kazanmasıyla ortaya çıkan Enver Sedat rejimi ● Sudan,Somali ve nihayet Irak rejimlerinin emperyalizmle gizli-açık işbirliğine girmeleri ● 1975'de başlayan Lübnan iç savaşıyla ülkenin parçalanması ve sonuçta Filistin/İsrail mücadelesinin doğrudan doğruya Filistin-Lübnan-Suriye ile siyonist-falanjist kuvvetler arasındaki sürekli bir savaşa dönüşmesi ● Afganistan'daki demokratik devrime karşı Pakistan'ın emperyalist ve karşı devrimcilerin saldırı üssü haline getirilmesi ● İran'da Şahlığın yıkılmasıyla ortaya çıkan durumda Fars Halicini (Basra Körfezini) silahlandırma planları büyük bir darbe yiyen Pentagon'un başka manevralara girişerek Irak'ın Saddam Hüseyin rejimini yanına alması ve İran'a saldırtması, öte yandan 7. filosunun bir bölümünü Hint okyanusuna taşıması ve Birleşik Arap Emirlikleri'ni,Suudi Arabistan'ı, Mısır'ı iyi eğitilmiş Amerikan askeri birlikleriyle, Çevik kuvvetleriyle, Hawacs sistemleriyle donatarak bölgeye direkt Amerikan müdahelesi için ön hazırlık yapması ● Türk-Amerikan SİA anlaşmasının ABD saldırganlığına yeni olanaklar tanıması ● Kenan Evren cuntasının işbaşına getirilerek emperyalizmin Türk ileri karakolunun tahkim edilmesi ve bu rejimin Irak, Kuveyt, Birleşik Emirlikler, Suudi Arabistan gibi devletlerle iyi ilişkiler içine sokularak bölgedeki güçler dengesinde emperyalizm lehine avantaj yaratılmaya çalışılması... ve nihayet Kürdistan'ın değişik kesimlerindeki mücadelelerin yeni aşamalara ulaşarak bölgedeki güçler dengesi üzerinde ilerici süreçler lehine etkime yapacak büyük bir potansiyel taşıması, Kürdistan'lı ulusal demokratik ve yurtsever hareketlerin sosyal kurtuluş hedeflerinin belirleyici niteliklere yükselmesi...gibi olgular ve faktörler Orta Doğu sorununu yalın bir İsrail-Arap mücadelesi ve Filistin ulusal savaşı olmaktan çıkarıp son derece karmaşık çok değişkenli bir sosyal, ekonomik, siyasi ve askeri denklem haline getirmiştir.

TÜRKİYE'NİN BÖLGEDEKİ ÖNEMİ

Hiç kuşkusuz Türkiye'nin bölgede çok önemli konumu vardır. Bir yandan Avrupa ile yakın ilişkiler içinde olan ●Balkan devletleriyle yakın ilişkisi olan ● Ege ve Doğu Akdenizdeki bütün olayların içinde yer alan Türkiye,öte yandan Orta Doğu'yu her bakımdan ilgilendiren bir konuma sahiptir.

Bölgede kapitalizm bakımından en gelişkin olan ● Derin bir ekonomik kriz yaşayan ● Ulusal ve sosyal mücadeleleri diğer tüm bölge uluslarından kat kat fazla proleter ve emekçi sınıf karakteri taşıyan ● Muazzam bir işçi sınıfı potansiyelini barındıran ● Büyük toplumsal çalkantılardan geçerek halk güçlerinin devrimci demokratik atılımlarına gebe olan ● Sosyalizmin maddi ve teknolojik ön koşullarının olgunlaştığı tek bölge ülkesi niteliğini taşıyan Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki Türk ve Kürt halklarının devrimci-demokratik mücadeleleri ve ulusal-sosyal kurtuluş süreçlerinin kesin zafere doğru ilerlemesi Orta Doğu'yu derinden etkileyecek ve emperyalizmin bir çok oyununu bozacak kadar önemlidir.

Başladığımız yazı dizisiyle bölgedeki başlıca süreçleri ve olguları ele alacağız. En fazla bilinen Arap-İsrail sorununu sonraya bırakarak, ilk olarak Kürdistan'daki politik süreçleri ve birbirleriyle olan etkileşimleri inceliyoruz.

KÜRDİSTAN'DA PO

Bilindiği gibi eskiden Osmanlı ve İran imparatorluğu sınırları içinde yaşayan bir milliyet olan Kürt'lerin toprakları daha sonra Osmanlı İmparatorluğunun parçalanmasıyla doğan devletler tarafından payedilmiştir. Burjuva çağında uluslaşma sürecine girerek Kürtler üzerinde ezen ulus durumuna geçen Türk, Irak, İran ve Suriye devletleri Kürtlerin ulusal, sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel gelişimlerini engellemiş ve geciktirmişlerdir.

1917 Büyük Ekim sosyalist devrimi sayesinde Ermenistan'la birlikte sosyal ve ulusal kurtuluşunu gerçekleştiren Erivan'daki Kürt azınlığı dışında kalan Kürtler bugüne kadar dört ayrı egemen ulusun tahakkümü altında yaşayagelmişlerdir.

Ama Kürdistan'ın son yarım yüzyıllık tarihi Türkiye, İran ve Irak Kürdistan'larındaki Kürt topluluklarının yer yer ayaklanmalarıyla veya kesintili mücadeleleriyle geçmiştir.

Bu mücadeleler zaman zaman değişik motiflerle yürütülmüş, çoğu kez bu egemen devletler tarafından kanlı bir şekilde bastırılmış, kimi zaman işbirlikçi Kürt feodallerinin arkadan hançerlemesiyle, kimi zaman hareketlere önderlik eden bazı aşiret reislerinin saf değiştirmesiyle veya siyasi yöneticilerin ihanetiyle karşılaşmıştır. Hakim devletler, bir yandan kendi ordularının şiddetiyle Kürt mücadelelerini ezmeye çalışırken, öte yandan Kürt aşiretlerinin bir kısmını yanlarına alarak Kürtleri biribirlerine karşı vuruşturma taktiği izlemiştir.

Ayrıca bu dört devlet kendi aralarındaki çıkar ilişkilerinin durumuna göre, bazan bir kısmı veya tamamı bölgedeki Kürtlerin mücadelelerine karşı işbirliği yapmışlar, bazan da aralarındaki çıkar çatışmalarında Kürt hareketlerini birbirlerine karşı bir koz olarak kullanmaya çalışmışlardır. Örneğin İran-Irak sürtüşmesinden yararlanmak isteyen ve Şah rejiminden destek alarak Irak Kürdistan'ında 11 Mart hareketini başlatan Mustafa Barzani (1974) daha sonra Irak'ın İran'a toprak vermesiyle iki devletin antlaşması sonucunda Şah'ın desteğini yitirince, hareket ağır bir yenilgiye uğramıştır. Yine Irak ile Suriye'nin ilişkileri iyi olduğu dönemlerde bu iki devlet Kürtlere karşı amansızca işbirliği yapmışlar, iki devletin arası gerginleştiği zamanlarda (örneğin son yıllarda) her ikisi de diğerlerindeki Kürt hareketlerini desteklemeye (Kürt mücadelelerini birbirlerine karşı kullanmaya) başlamışlardır. Bugün aynı olgunun İran-Irak mücadelesinde de sözkonusu olduğu belirtilmektedir. Örneğin onbinlerce Kürt'ün katili Saddam Hüseyin, bugün İran Kürdistanı'nda Kürtlerin ezildiğini söylemekte, Kürt kıyafetiyle ve kucağında bir Kürt çocuğuyla çektirdiği renkli resimlerini lüks posterlere bastırıp, Orta Doğu'da ve İran Kürdistanı'nda dağıtmaktadır.

Türkiye hükümetleri ise istisnasız olarak daima Kürtlere karşı diğerleriyle işbirliği politikası gütmüştür. (Bugün bu politika Orta Doğu'daki başka planlarla birlikte daha çok somutlanmaktadır. Kenan Evren-Saddam Hüseyin ikilisine yatırım yapan emperyalizmin bölgedeki global hesaplarının bir parçası olarak artan Irak-Türk yakınlaşması, özelde iki devletin Kürt aleyhtarı işbirliğini de kucaklamaktadır.) Türk hükümetlerinin Kürt hareketlerine karşı sözkonusu devletlerle işbirliği onların değişmez politikasıdır. Örneğin Ecevit hükümeti bile 1978 yılında Irak Kürdistanı'nın bir bölgesinden diğer bölgesine geçmek için sınırı aşan Yekiti partizanlarına karşı askeri birlikler desteğinde gerici bir Kürt aşiretini ve Şah'ın himayesindeki Geçici Komite'yi saldırtmıştı. Partizanların bir kısmı bu şekilde öldürülmüş, diğer bir bölümü bu aşiret ve Geçici Komite tarafından esir alınmış, geri kalan ise tekrar Irak'a dönmeye mecbur edilerek Irak askerlerinin katliamına olanak verilmişti. Böylece Türkiye Cumhuriyet tarihinin en demokratik hükümeti dahi Kürtlere karşı Irak'la ve dolaylı yoldan Şah'la işbirliği yapmıştır. Irak Kürdistanı'nda o sırada mücadele veren ve kısaca *Yekiti* diye bilinen Kürdistan Yurtsever Birliği (KYP) durumu Başbakan Ecevit'e bir mektupla bildirdiği halde (Bak. KİTLE 11.Eylül.1978) sonuç alamamıştı.

Demek istediğimiz şu ki, insan haklarına saygılı geçinen Ecevit'in dahi bu konudaki politikası diğerlerinden farklı olmamıştır.

Kürt hareketleri zaman zaman emperyalizmin çıkarlarına alet edilmiştir. Örneğin yukarıda sözünü ettiğimiz 11 Mart hareketi sadece monarko-faşist Şah rejimiyle değil, fakat esas olarak Amerikan emperyalizmi ile gizli pazarlıklar içinde başlatılmıştır. Hareket devam ederken Molla Mustafa Barzani Amerikan Time dergisine verdiği bir mülakatta, bu hareketin başarıya ulaşması halinde bölgedeki petrol imtiyazını ABD'ye tanıyabileceklerini belirtmişti. (Eylül 1974). Hareketi yenilgiye ve onbinlerce insanı ölüme sürükledikten sonra Şah'ın İran'ına, oradan da ABD'ye sığınan Barzani, Başkan Carter'e yazdığı mektupta Nixon yönetimi ve onun Dışişleri Bakanı Kissinger tarafından aldatıldığını, Amerikan hariciyesinin ve Kırklar Komitesinin hareket öncesinde kendilerine yardım için söz verdiğini ve hatta harekete teşvik ettiğini, fakat Beyaz Saray'ın bir süre kendilerini yarı yolda bıraktığını diplomatik üslup içinde dile getiriyordu. Mustafa Barzani, eski başkan Nixon'u, yeni başkan Carter'e şikayet ederken, bir kez daha Beyaz Saray'ın adaletine güvenmekteydi.

Aynı şekilde hareketin yenilgisinden sonra İran'a sığınan bir kısım Barzani taraftarının kurduğu geçici Komite (Kıyade-i Muvakkat) bir süre Savak ve CİA ajanlarıyla işbirliği yaptıktan sonra Şah diktatörlüğünün devrilmesiyle miyadını doldurdu.

Kürdistan'ın değişik kesimlerinde mücadelelere baktığımız zaman göze çarpan belirgin karekteristikleri şöyle sıralayabiliriz.

- Son dönemde Türkiye Kürdistanı Ulusal Demokratik Hareketinin ideolojik-politik gelişim ve yetkinleşmesi dışında, hiçbir hareketin liderliği işçi sınıfı öncülüğünü kabul etmemiştir.
- Uzun yıllar silahlı mücadelelerin geçtiği Irak Kürdistanı, bölgedeki Kürt hareketinin en gelişkini gibi bir izlenim uyandırarak ona bel bağlayanları yanıltmıştır. Çünkü bu silahlı mücadele tutarlı bir önderlikten ya da yöredeki Kürt Halkını ulusal ve sosyal kurtuluşa götürecek bir ideolojiden yoksun olduğu gibi, harekette feodal ögeler önemli bir yer tutmuştur. Bir başka deyişle, Irak Kürt hareketinin önderliği işçi sınıfı ideolojisini benimsemediği gibi, ulusal burjuva karakter bile taşıyamamıştır. Hareket içinde silahlı adamlarıyla ve nüfuzları ya da geleneksel saygınlıkları ile öne çıkmış kimi aşiret reisleri halkın kurtuluş özlemlerini istismar etmişler, büyük bir birikimi cömertçe harcamışlar ve onbinlerce Kürt yurtseverini ölüme gönderdikten sonra zora gelince teslim bayrağını çekmişler veya saf değiştirerek Irak hükümetinin yanına geçmişlerdir.
- Böylelikle hareket içinde feodal unsurlar, başlangıçta kendi aşiretlerinin silahlı askerleri sayesinde Irak'taki Kürt hareketinin belli noktalara götürmüş olsalar bile, sonuçta oradaki hareketin yenilgisinin baş etkeni olmuşlardır. Yani feodal önderlik faktörü (veya önderlik içindeki feodal kesimler) uzun erimde Kürdistan hareketi açısından son derece olumsuz bir rol oynamıştır.
- Gene aynı kesimler hareket içindeki sol kanadı daima budayarak, hareketin ileri unsurlarını ya da gruplarını tasviye ederek, sol kanat yöneticilerini ve bu kanatta yer alan savaşçıları öldürerek hareket içinde solun güçlenmesini önlemişlerdir.
- 1917 Büyük Ekim Sosyalist Devriminden bu yana Sovyetler Birliği ile (daha sonraki dönemde dünya sosyalist sistemiyle) sıkı bir dayanışma içinde olmayan hiçbir ulusal hareket yoktur. Kürdistan'daki yurtsever hareketleri ve örgütlenmeleri ise ge-

LİTİK SÜREÇLER (1)

nellikle -son yıllara dek- sosyalist sistemle sürekli ve yakın ilişkiler içinde olmamışlar ve bir ulusal hareketin en temel ilkesi olan bu konuda tutarlı bir politika izlememişlerdir.

Bunun en somut örneği Molla Mustafa Barzani önderliğinin geçmişteki sayısız tutarsızlığında ve zikzaklarında açıkça bellidir. Bu tutarsızlıklar hareketi CİA'nın güdümündeki Kırklar Komitesinin ve İran Şah'ının hamiyetine bağlayarak onbinlerce Kürt yurtseverini ölüme sürüklemek gibi vahim noktalara de varmıştır.

● Kürt hareketlerinde insiyatifi alan önderlik içindeki feodal etkenlerin diğer bir olumsuzluğu da şudur: Bu hareketi başlatanlar topyekun bir hareketin gerektirdiği politik örgütlenmeyi öngörmemişlerdir. Örneğin Mustafa Barzani öncülüğündeki hareketin sözümona yöneticiliğini yapan Kürdistan Demokrat Partisinin yönetimi bir parti gibi değil, aşiret reisleri meclisi gibi çalışmıştır.

● Hareketlerin önderliğinde feodal şeflerin yeralmış olması, aynı yörede o feodallerle çelişkisi ve kavgası olan başka feodallerin karşı saflarla işbirliği yapmalarını da getirmiştir. Aşiretler ve köy toplulukları altında feodal bölünmeler altındaki yörelerde, hareketin içine giren feodaller, kendilerinin düşman bellediği diğer aşiretleri kazanma çabası içinde olmamışlardır. Bu ise kaçınılmaz olarak, feodal bölünmeler içindeki halkın büsbütün bölünmesini ve hareketin yenilgisini getirmiştir. Hem Türkiye Kürdistanı'ndaki ayaklanmalarda, hem de Irak Kürdistanı'nda uzun yıllar süren mücadelede bu gerçeklikler yaşanmıştır.

● Önderlik içindeki feodal etkenlerin bir diğer olumsuzluğu da, mezhep ayrılıklarının (mezhep çatışmalarının) yer yer ön plana çıkması nedeniyle halkın birliğinin sağlanamamış olmasıdır. Örneğin Türkiye Kürdistanı'ndaki 1925 ayaklanmasında önderlik dinsel motifleri öne çıkarırken, aynı zamanda alevileri de kafir diye görmüştür. Elazığ'daki Kürt-Alevi toplulukları ise genellikle hükümet kuvvetleriyle işbirliği yapmışlardır.

Dersim isyanında da bunun tersi olmuştur. Ayaklananlar Kürt alevisi oldukları için, Kürt sünnileri onlara düşmanlık güderek Türk hükümetinin tarafını tutmuşlardır.

Aynı durum, böylesi ilkel boyutlarda olmamakla birlikte şu anda İran Kürdistanı'nda büyük potansiyel taşıyan ve önemli mevzileri tutmuş olan Kürt Ulusal Hareketi içinde de vardır. Şii Kürtler ile sünni Kürtler bir türlü biraraya gelememektedirler. Hareket içindeki ideolojik ayrılıkların yanısıra şii ve sunni Kürtler arasındaki mezhep ayrılıkları da İran Kürdistanı'ndaki halkın birliğini engelleyen başlıca faktönlerden birisidir.

● Irak ve İran Kürdistanı'nda feodal karakter taşımayan, kategorik olarak ulusal burjuva veya küçükburjuva nitelik taşıyan siyasal akımlar arasında bölünmeler, çatışmalar hareketin bir başka zaafını teşkil edegelmiştir. Bu durum hareketin sol kanadını sürekli zayıflatan bir başka subjektif etken olmuştur. Ortak hedefler etrafında en geniş güçlerin birliğini sağlamak mümkün olmayınca, onbinlerce insanın kanıyla, canıyla yükselen mücadeleleri düşman tarafından yenilgiye uğratılmıştır.

Bütün bu ve benzeri nedenlerden dolayı Kürdistan'ın değişik kesimlerindeki Kürt ulusal topluluklarının geçmişteki mücadeleleri bugüne değin nihai ulusal-sosyal kurtuluşa henüz varamamıştır.

Fakat bilimin de gösterdiği gibi toplumsal olaylar sitatik değildir. Sosyal ve siyasal gelişimde sabit olan, değişmez olan hiçbir şey yoktur. Orta Doğu'daki Kürt halk güçleri biribirlerinden farklı koşullarda farklı biçimlenmelerde yürüttükleri mücadelelerden büyük acılar pahasına da olsa zengin deneyimler kazanmışlardır.

Bugün gelinen noktada hareketler içindeki feodal unsurların etkisi önemli ölçüde azalmıştır. Kürdistan'ın değişik kesimlerindeki Kürt halk güçleri kendi özgül koşullarında yollarını açmak için çalışmaktadırlar.

Bunlardan hareketin en az gelişkin olduğu Suriye Kürdistanı'nda Kürt azınlığının önemli bir canlanma içinde olduğu görülmektedir. Suriye Kürtleri uzun yıllardan sonra ilk kez son zamanlarda siyasal yaşamda etkinliklerini artırmaya başlamışlardır.

Irak Kürdistanı'nda geçmişte çok ağır kayıplar vermiş olan Kürt hareketi bugün henüz birlikten yoksun olsa da, Baas rejimine ve Saddam yönetimine karşı silahlı mücadele veren Irak Komünist Partisinin savaşçılarıyla birlikte ulusal ve sosyal kurtuluş için mücadele saflarında yeniden toplanmaktadırlar.

İran Kürdistanı'nda mücadele birliği henüz sağlanmamış olsa da Kürt ulusal güçlerinin ve silahlı birliklerinin kontrol ettiği geniş bir alanda ve İran genelinin içinde bulunduğu olağanüstü hareketlilik koşullarında zengin deneyler içine girilmiştir.

Ve nihayet Türkiye Kürdistanı'ndaki ulusal demokratik hareket sınıfsal köken ve ideolojik konum açısından, yani nitelik bakımından gerçekten en büyük potansiyeli taşıyan özelliklere sahiptir.

Türkiye Kürdistanı'nda bir zamanlar feodallerin ve burjuvaların etkin olduğu KDP hareketi, Türkiye işçi sınıfı mücadelesinin ve onun politik hareketinin kaydettiği gelişimin de etkisiyle bütün önemini ve etkinliğini yitirmiştir.

Bilimsel sosyalizmin Türkiye genelinde böylesine yaygınlaşması, sosyalist öğretinin kapalı kapılar ardından veya kimi elit tekkelerden çıkıp kitlelerin en ileri unsurlarına en geniş biçimde ulaşması, daha önemlisi bilimsel öğretinin düşünsel güç olmaktan çıkıp maddi güce dönüşmesi Türkiye Kürdistanı'ndaki ulusal demokratik hareketi derinden etkilemiştir. Bu etkileme işçi sınıfıyla (Kürt işçilerinin sınıf mücadelesiyle) kucaklaştığı oranda ve Kürt aydınlarının ilerici milliyetçi düşünceleri bir yana koyup bilimsel sosyalizmi ve pdoletarya enternasyonalizmini benimseyenleri bu doğrultuda sınıfsal mücadeleye katılınca, Türkiye Kürdistanı'ndaki hareket salt ulusal hedeflerle sınırlı olmaktan çıkmış sosyal kurtuluş hedefini de önüne koymuştur.

Kürdistan demokratik hareketinin sola açılması demek olan bu gelişim sadece feodal ve burjuva unsurların etkisini kırmakla kalmamış, küçük burjuva akımlarının bile işçi sınıfı ideolojisinden etkilenmelerini, Sovyet dostluğunun bu akımlar içinde hızla yaygınlaşmasını getirmiş, verilen ideolojik mücadelede bilimsel sosyalist ve enternasyonalist görüşler, küçük burjuva görüşlerinin hareket içindeki etkisini azaltmıştır.

Böylelikle geçmişte Türkiye Kürdistanı'nda veya diğer kesimlerinde aşiretlere dayalı mücadelelerin yerini işçi-aydın-yoksul köylü ve ilerici kent küçük burjuvazisinden oluşan bir taban almaya başlamıştır. Hepsi emekçi karekterli olan bu tabandaki ileri unsurlar ya işçi sınıfı düşüncesi doğrultusunda, ya da işçi sınıfı düşüncesinden esinlenen veya etkilenen ileri küçük burjuva yönünde politikleşmişlerdir.

Böylece İran ve Irak kesimlerinden çok farklı olarak Türkiye Kürdistanı'ndaki hareketin ideolojik ve sınıfsal önderliği, politik bilinçlenme düzeyi çok daha ileridir. Örneğin hareketin en gelişkin gözüktüğü İran da bile feodal etkenler ve dinsel motifler ya da liberal burjuva görüşler önemli bir yer tuttuğu halde, Türkiye Kürdistanı'ndaki ideolojik düzeyde ne feodalliğin, ne dinselliğin ve hatta ne de ulusal veya liberal burjuvazinin damgasına rastlanmamaktadır.

İşte bu nitelik, yani Türkiye Kürdistanı'ndaki gelişimin salt ulusal motifleri aşıp *sosyal kurtuluş* niteliğine **ulaşması, ulusal demokrati**

(Devamı arka sayfad

iktidar hedeflerini aşıp işçi sınıfı iktidarı ve sosyalist kuruluşu amaçlaması Türkiye Kürdistanı'ndaki hareketin diğerlerinden üstünlüğüdür.

Bu denenden ötürü, İran ve Irak Kürdistanı'ndaki Kürt ulusal toplulukları yakın geçmişte ve günümüzde Türkiye Kürdistanı'ndakilerden çok daha hareketli olmuşlardır, buna karşılık Türkiye Kürdistanı'ndaki mücadele çok daha yavaş ve sakin bir görünümdedir, fakat sınıfsal göstergeler kanıtlıyor ki, Türkiye Kürdistanı ulusal demokratik hareketi çok daha ileri ve devrimci bir potansiyel taşımaktadır. Bunun da maddi zemini Türkiye Kürdistanı'nda kapitalizmin gelişkinlik düzeyinin diğer kesimlerdekinden çok daha ileri olmasıdır.

Bu olgu, Türkiye Kürdistanı'ndaki ulusal demokratik süreçlerin kategorik olarak burjuva milliyetçiliği öncülüğünde bir hareket olmaktan çıkmasına, proletarya önderliğindeki demokratik devrim hedefinin somutlanmasını getirmiştir. Değişik ekonomik, sosyal ve siyasal koşullarda bulunan değişik Kürt halk topluluklarının yakın geçmişlere kadar gelen mücadelelerinde göze çarpan ve kalıcı başarıların (nihai kurtuluşun) önünde başlıca engel teşkil eden bazı olumsuzluklara ya da hareketlerin kristalleşmemiş sınıfsallıklarına, buna karşılık Türkiye Kürdistanı'ndaki hareketin sosyal kurtuluş hedefinin netliğine ve gelişkin niteliğine giriş mahiyetinde kısaca değindik.

Irak, İran, Suriye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki Kürt ulusal topluluklarının şu andaki politik süreçlerini teker teker ele almadan önce bir noktayı belirtmek isteriz.

Kürdistan'ın farklı kesimlerindeki mücadelelerin birbirinden etkilendiği, ayrı ayrı ezen ulusların ulusal baskısı altında yaşayan Kürt halk toplulukları arasında manevi bağların bulunduğu, farklı kesimlerdeki yurtsever hareketler arasında yer yer dayanışma ve yardımlaşmaların yapıldığı ve en önemlisi bu dayanışmaların kat kat geliştirilmesinin gerektiği kesin bir gerçektir.

Ne var ki, ayrı egemen devletlerin baskısı altındaki bu değişik Kürt ulusal topluluklarının ekonomik, sosyal, koşulları biribirinden hayli farklıdır. Bu nedenle her parçadaki mücadelenin izleyeceği yol ve strateji diğerlerinden ayrıdır. Orta Doğu'nun binbir girift ilişkisinde ve adı geçen hakim devletlerin içinde bulunduğu uluslararası değişkenlerde, aynı devletlerin yönettiği hakim ulusların farklı farklı sınıfsal bileşimlerinde ve ekonomik durumlarında, farklı farklı sınıfsal karakter taşıyan Kürt demokratik ve yurtsever hareketlerinin varlığında Kürdistan'ın bütün parçaları için tek bir global strateji çizmek ve tek bir siyasal merkez oluşturmak olanağı yoktur.

Orta Doğu'daki Kürt sorunlarının çözümünün ortak temel ilkesi ulusların kendi kaderlerini tayin etme, kendi ekonomik , sosyal ve siyasal statülerini özgürce belirleme hakkıdır.

Ayrı hakim devletler tarafından ezilen Kürt ulusal topluluklarının her birinin kendi geleceğini hangi süreçlerden geçerek nasıl belirleyeceği, ayrı ilişki ve çelişkiler içindeki kendi özgül somut durumunun somut tahlilinden çıkacaktır ve çıkmaktadır.

Ama kendi kaderini tayin etme hakkı, ayrılma ve bağımsız bir ulusal devlet kurma hakkı olduğu gibi, ayrılıp başka bir devlete katılma hakkı anlamına da gelir. Bu nedenle, Orta Doğu'daki devrimci-ilerici süreçler sonucunda parçalardan birinde ulusal ve sosyal kurtuluşunu sağlayan Kürt ulusal topluluğuna bir diğer Kürt ulusal topluluğunun katılması da, katılmak isteyen kesimin kendi kaderini tayin etme biçimlerinden biridir. Şu halde, ulusların kendi geleceklerini tayin etme süreçlerinin geleceğine bir ambargo konulamayacağı için böyle bir olasılığı da peşinen kestirip atmak söz konusu olamaz.

Fakat böyle bir kavram üzerinde spekülasyon yapmak ve bu spekülasyonları reel imiş gibi saymak, onu bir somut perspektif haline getirip ona göre önümüze bir strateji koymak bizi ciddi yanılgılara götürür. Böyle bir yaklaşım somut mücadelemizi spekülasyonlara ve yanılsamalara bağlamak olur.

Yakın tarihten basit bir örnek verirsek, düne kadar hareketin en gelişkin görüldüğü kesim Irak Kürdistanı idi. Bugün ise, bu görüntü İran Kürdistanı'na kaymıştır. Ama biz iddia ediyoruz ki, bugünkü verili durum hangi görüntüyü sunarsa sunsun, şayet mutlaka bir kıyaslama istenirse, en gelişkin hareket -gerek Türkiye genelindeki,gerekse Türkiye Kürdistanı'ndaki tüm sınıfsal göstergelerle- Türkiye Kürdistanı'ndadır.

Orta Doğu'da topyekun bir Kürt hareketi için merkez arama yanılgısına düşenler, bütün ideolojik ve sınıfsal gerçeklere gözlerini kapayıp, dün Irak Kürdistanı'nı ve Molla Mustafa Barzani önderliğini göstermekteydiler. Aynı kişilerin aynı yanılgıyı sürdürmeleri halinde bugün İran Kürdistanı'ndaki gelişmeye bakıp orayı merkez veya öncü görmeleri mümkündür.

Soruna verili durumda değil, gelişen dinamik içinde ve hareketlerin objektif maddi zeminlerinde bakıldığı ve milliyetçilik çemberine hapsolunmadığı, ulusal demokratik stratejinin doğrultusu, bütün taktikleri ve görevleri sosyal kurtuluş ve sosyalizm hedefine bağımlı kılındığı takdirde, Türkiye Kürdistanı'ndaki hareketin diğerlerinden daha gelişkin olduğu ve ötekilerden daha somut bir gelecek vadettiği görülür.

Dünya devrimci sürecinin doğrultusunun birinci planda gözetilmesi ve bütün'ün çıkarlarının parça'nın çıkarlarından üstün tutulması kaydıyla Orta Doğu'daki tüm Kürt topluluklarının birliği ve birleşmeyi öngörmeleri, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesi açısından doğaldır. "Dört parçayı" birleştirme stratejisinin bizce tek somutlanışı birden fazla parçada sosyalist Kürt yönetimlerinin kurulmasıdır. Bu ise strateji haline getirilemiyecek kadar uzak bir hedeftir. Nitekim bölgeden somut bir örnek verirsek: sosyalist Azerbeycan ile İran Azerbeycan'ının birleşmesi bugüne değin ne Azerbeycan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti ne de İran Azerbeycanı'nın öncü güçleri tarafından öngörülmüş değildir. Oysa Azerbeycan'ın kuzeyi sosyalist olalı 60 yılı geçmiştir.

Kanımızca -parçalar kıyaslanacak olursa- sosyalizme en yakın aday gene Türkiye Kürdistanı'dır.Gerek sosyalizmin maddi ve teknolojik önkoşulları, gerek T.Kürdistanı'ndaki hareketin sınıfsal ideolojik düzeyi açısından Sosyalist Kürdistan'ın en yakın namzedi T.Kürdistanı'dır. Üstelik; merkezi otoriteyi elinde tutan Türk tekelci burjuvazisinin derin bunalımı ve çözümsüzlüğü bitmeyecektir. Politik birliğini sağlayamamış olduğu için siyaset sahnesine henüz ağırlığını koyamamış bulunan, fakat yine de bütün ilerici-demokratik hareketlere, milyonlarca üyeyi kucaklayan kitle örgütlerine damgasını basan ve (T.Kürdistanı dahil) toplumun geniş kesimlerini derinden etkileyen, (örneğin Fransa ve İtalya'da bile eşine az rastlanır biçimde yüzbinlerce insanı yakın geçmişte 1 Mayıs'larda toplayabilen) bir potansiyeli temsil eden ve son derece hızlı bir politikleşme süreci yaşayan *Türkiye İşçi Sınıfı* birliğini sağladığı ve halk güçlerinin cephesini kurduğu anda siyasi iktidarın kesin alternatifidir.

Sonuç olarak Orta Doğu'da dört devletin egemenliği altında yaşayan Kürt ulusal topluluklarının şu anki politik süreçleri hakkında ayrı ayrı bilgilendirmelere girmeden yukarıdaki genel bakış içinde dile getirdiğimiz noktalar özetlemeler halindedir. Bunların en önemlilerini ve özellikle bizi doğrudan ilgilendiren T.Kürdistanı'ndaki gelişimin boyutlarını ileride ayrıntılı olarak ele alacağız.

"Sosyalist Polonya'yı Yalnız Bırakmayacağız"

Polonya'da emperyalist ajanların ve onlarla işbirliği içindeki karşı-devrimci KOR'un yönlendirdiği sosyalizm aleytarı hareket vahim noktalara varmıştır. ABD'nin Soğuk Savaş manevralarının ve onun kopmaz bir parçası olan anti-sovyet, anti-komünist kampanyalarının kapsamı içindeki bu karşı-devrimci hareket ülkedeki ekonomik ve sosyal aksaklıkları dinsel ve milliyetçi motifleri kullanarak ülke ekonomisini felce uğratmış, sosyalizmin kuruluş sürecine ağır bir darbe indirdiği gibi Polonya'yı büyük bir bunalım içine sürüklemiştir.

Lech Walesa ve benzerlerinin piyon olarak kullanıldığı bu karşı-devrim hareketi bugün hem Polonya'nın, hem de dünya sosyalist sisteminin ve barış güçlerinin önünde henüz çözümlenmemiş çok ciddi bir sorun olarak durmaktadır.

Ülkede anarşi ve kargaşa kol gezmekte, CİA başta olmak üzere emperyalist gizli servisleri, İngiliz ve Alman ajanları cirit atmaktadır.

Katolik âlemine bir Polonyalı Kardinali Papa diye hediye edecek kadar güçlü olan Polonya kilisesinin karşı-devrimci çabaları ve Papa'nın kendi konumunu unutup siyasete karışarak Polonya'daki sosyalizm aleytarı hareketi artık açıktan teşvik etmeye geçmesi de olayın bir başka yönüdür.

Polonya'daki ulusal bunalım ve politik keşmekeş gerek sosyalizm güçleri, gerekse dünya barış hareketi açısından gerçekten kaygı vericidir.

Polonya'da şu anda öylesine bir keşmekeş hüküm sürmektedir ki, olaylar sosyalizm aleytarı hareketin görünürdeki (legal) örgütü olan Dayanışma sendikasını bile aşmış, sendika bugün kendi kaynattığı kazandan taşmaya başlayan kötülükler karşısında büyücü çırağına dönmüştür.

Öte yandan Polonya Birleşik İşçi Partisi (PBİP) bugüne değin sözkonusu karşı-devrim hareketinin üstesinden gelememiştir. Kardeş sosyalist ülke halkları endişeli bir bekleyiş içindedirler.

Aşağıda Polonya olaylarına Leninist açıdan bakan bir belgeyi bulacaksınız.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi, PBİP Merkez Komitesi'ne son aylarda iki mektup gönderdi. Bu sayımızda adı geçen mektuplardan ilkini yayınlıyoruz. SBKP MK'nın Polonya'daki komünistleri ülkedeki *"anti-komünist ve anti-sovyet kampanyaya karşı seyirci kalmamaya"* çağırdığı yeni mektubunu ise, belgenin tam metni elimize geçtiği zaman yayınlayacağız.

Sevgili yoldaşlar!

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Polonya'daki sosyalizmin geleceği, bağımsız ve özgür bir devlet olarak Polonya hakkında kaygı duyduğu için bu mektupla sizlere yönelmek ihtiyacını duymuştur.

Mektubumuz, Polonya komünistlerinin partisine, kardeş Polonya halkına, Varşova Paktı ve Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi üyesi olarak sosyalist Polonya'ya duyduğumuz kardeşçe bir ilginin ürünüdür. Sovyet ve Polonya komünistleri faşizme karşı verilen savaşta omuz omuza çarpıştılar, savaş sonrası yıllarda da birlikte oldular. Partimiz ve Sovyet insanları, Polonyalı yoldaşlarına yeni bir yaşam kurmada yardım ettiler. Bugün, Polonya halkının elde ettiği devrimci kazanımların yıkıcı tehlikelerle karşı karşıya bulunması bizleri kaygıya düşürüyor.

Açıkça söylüyoruz: PHC (Polonya Halk Cumhuriyeti)nin gelişiminde görülen bazı eğilimler, özellikle bundan önceki yönetimin ideolojik ve ekonomik politika alanlarında gösterdiği eğilimler bizleri birkaç yıldır huzursuz etmektedir. Bu konuda SBKP ile PBİP arasında oluşmuş ilişkilerin ruhuyla yüksek düzeyde ve diğer toplantılarda Polonya yönetimi temsilcileriyle (daha önceden) görüşülmüştü. Ne yazık ki, gerek bizim yaptığımız bu dostça uyarılar gerekse PBİP içinde söylenen (yapıcı mahiyetteki) eleştirici sözler dikkate alınmadı ve hatta duymazlıktan gelindi. Bunun sonucu olarak ülkenizde politik ve ekonomik yaşamın bütün alanlarını kaplayan derin bir bunalım başgösterdi.

PBİP yönetimindeki değişim ve sosyalizm kuruculuğunda uyulması gereken yasallıklara uyulmamasından dolayı düşülen hataları düzeltmek ve böylece kitlelerin ve işçi sınıfının partiye olan güvenini yeniden sağlamak; sosyalist demokrasiyi konsolide etmek çabaları bizde tam bir anlayışla karşılandı. Bunalımın ilk günlerinden itibaren partinin, oluşan güçlükleri kendi amaçları için kullanmaya kalkan sosyalizm düşmanlarına kesinlikle karşı çıkmasını çok önemli bulmuştuk. Ama bu yapılmadı. Anti-sosyalist güçlere ve onların niyetlerine verilen bir sürü ödün, sonunda PBİP'nin, dışındaki emperyalist merkezlerden desteklenen ülke içi karşı devrimci güçlerin baskısı karşısında adım adım geri çekilmesine yolaçtı.

Bugünkü ortam yalnızca tehlikeli olmakla kalmıyor, ülkeyi kritik bir duruma sokmuş bulunuyor; bugünkü ortamın başka türlü değerlendirilmesi olanaksız. Sosyalist Polonya'nın düşmanları niyetlerini gizlemiyorlar, iktidar savaşı veriyorlar ve gittikçe güçleniyorlar. Mevziler teker teker onların denetimi altına giriyor. "Solidarnosc"un aşırı kanadı karşı-devrim tarafından vurucu güç olarak kullanılıyor ve bu sendikaya girmiş yalan ve dolanla halk iktidarına karşı caniyane bir ayaklanmaya sevkediliyor. Anti-komünizm ve anti-sovyetizm dalgası gittikçe kabarıyor. Emperyalist güçler Polonya'nın içişlerine karışmak için hayasızca her türlü yola başvuruyorlar.

Polonya'daki sosyalizmin üstünde duran tehlike bağımsız Polonya devletinin varlığını da tehdit etmektedir. Korkulan başa gelirse ve sosyalizmin düşmanları iktidarı ele geçirirlerse ve böylece Polonya sosyalist dünyanın himayesini yitirirse emperyalistlerin hırslı elleri hiç de vakit geçirmeden Polonya'ya uzanacaktır. Böylesi bir durumda Polonya'nın bağımsızlığını ve devlet olarak sınırlarını, toprak bütünlüğünü kim garanti edebilir? Hiç kimse.

Yoldaşlar, 5 Aralık 1980'de Moskova'da kardeş sosyalist partilerin yönetiminden gelen temsilcilerin katıldığı bir toplantı oldu. 4 Mart 1981'de SBKP'nin 26. Parti kongresinde Sovyet yöneticileri PBİP delegasyonuyla görüştü. Bu yılın 23 Nisan'ında bir SBKP delegasyonu bütün Polonya yöneticileriyle toplandı. Bütün bu toplantılarda ve öteki görüşmelerde biz kendi adımıza Polonya'daki karşı-devrimci güçlerin eylemleri üzerine gittikçe artan kaygımızı bildirdik. PBİP saflarındaki karışıklığın giderilmesi, kadrolarının kararlı bir şekilde düşman saldırılarından korunması ve kesinlikle halk iktidarınızın savunulması gerekliliğini vurguladık.

Özellikle karşı tarafın kitle iletişim araçlarını fiilen denetlediklerine, sosyalizmi yıkmak ve partiyi dağıtmak için bunları anti sosyalist eylemlerinde birer araç olarak kullandıklarına işaret ettik.

Ayrıca basın, radyo ve televizyonun PBİP'ne değil de onun düşmanlarına çalıştığı sürece parti için verilen savaşın kazanılamayacağını da vurguladık.

Kamu düzeni organlarının ve ordunun otoritesinin sağlamlaştırılması ve bunların karşı-devrimci güçlerin saldırılarına karşı korunması gerektiğini üzerine basa basa vurguladık. Güvenlik, milis ve ordu organlarını lekeleyici ve dağıtıcı girişimlerin başarıya ulaşmasına izin vermek, as-

(Devamı 10. sayfada)

lına bakılırsa sosyalist devleti savunmasız bırakmak ve sınıf düşmanlarına teslim etmek demektir.

Burada şunu belirtmek isteriz ki, S.Kania, W.Jaruzelski ve öteki Polonyalı yoldaşlarımız görüşülen konularda bizim düşüncelerimize katıldıklarını belirttiler. Ama sonuç olarak değişen bir şey olmadı. Ödün verme ve uzlaşma politikası hiç bir şekilde gözden geçirilip düzeltilmedi. Mevziler birbiri ardınca bırakıldı. PBİP Merkez Komitesinin yapmış olduğu son plenum toplantılarının tutanaklarında karşı-devrimci bir tehlikenin varlığına işaret edilmekle birlikte,bunun önünün alınması için şimdiye kadar fiili olarak hiç bir önlem alınmamış; tutanaklarda karşı-devrimi örgütleyenler ismen açıklanmamıştır bile.

Son zamanlarda bizzat partideki durum derin kaygı kaynağı oldu. Parti kongresine bir aydan fazla bir zaman bile kalmadı. Sosyalizme düşman güçler kongre seçimlerini şimdiden kampanyalarla yönlendirmeye çalışıyorlar. Yerel parti örgütleri yönetimlerine, çeşitli konferanslara ve parti kongresine gönderilecek delegelerin arasına açıkça oportünist görüşler yayan ve yetkin olmayan kişilerin seçilmesi de ayrı bir kaygı kaynağıdır. PBİP'nin düşmanlarının eylemleri sayesinde ve revizyonistler ve oportünistlerce de, deneyimli,parti davasına inanmış, saygın ve sosyalist ahlakı yerinde parti yöneticileri safdışı edilmektedir. Önümüzdeki günlerde yapılacak olan parti kongresinin delegeleri arasında işçi kökenli komünistlerin sayıca az olması da endişe verici bir durumdur. Parti kongresi hazırlıklarının gidişatı da yatay yapılar hareketi adı verilen hareket sayesinde aksatılmaktadır. Böylesi bir hareket partiyi bölücü bir araç niteliği taşır ve bu araç parti kongresine kendi adamlarını sokmak, kongrenin çalışmalarını kendi çıkarlarına daha uygun gelen bir yöne sokmak için oportünist'ce de kullanılır.Hatta bunların partiyi likide etmek için partinin marksist-leninist güçlerini yenilgiye uğratma girişiminde olacakları da gündem dışı değildir.

Değinmek istediğimiz ayrı bir durum da, son aylarda karşı-devrimci güçlerin partilerimizin çalışmalarının ürünlerini yok eden, milliyetçi ve anti-sovyetik düşüncelerin Polonya toplumundaki geniş katmanlarda yayılmasını sağlayan anti-sovyetizmin her türlüsünü yaymaya çalıştıklarıdır. Bu yalan ve iftira kampanyasını yayanların hiçbir şeyden korktukları yok. İşi Sovyetler Birliği'nin Polonya'yı soyduğunu iddia etmeye kadar vardırıyorlar. Üstelik böylesi bir iddia, Sovyetler Birliği'nin Polonya'yı geçmişte olduğu gibi bugün de desteklediği şu zor günlerde yapılıyor. Böylesi bir iftira, petrol, yer gazı, maden cevheri ve pamuk sevkiyatı ile -hem de dünya piyasası fiyatlarından %30 ile 50 oranında daha ucuza bir fiyatla- Polonya'nın en önemli sanayi kollarını besleyen bir ülkeye yapılıyor.

Değerli yoldaşlar!

Bu mektupla sizlere seslenmek istiyorsak sadece kardeş Polonya'daki durumdan kaygı duyduğumuz, gelecekteki Sovyetler Birliği-Polonya işbirliğinin koşul ve perspektiflerini düşündüğümüz için değildir. Bizi ve bizim gibi öteki kardeş partileri derin endişelere düşüren bir başka konu da PHC'deki anti-sosyalist düşman güçlerin saldırılarının topluluğumuzun bütün çıkarlarını, birlik ve beraberliğini, toprak bütünlüğünü, sınırlarımızın güvenliğini ve hatta ortaklaşa güvenliğimizi tehdit ettiğidir. Polonya'daki karşı-devrimi destekleyen, ona kan sağlayan emperyalist gericilik, (Polonya'daki karşı devrim sayesinde) Avrupadaki ve dünyadaki güçler dengesini kendi çıkarına değiştirmek istediğini gizlemiyor.

Polonya'daki bunalım emperyalizm tarafından, sosyalist düzene, sosyalizmin ideallerine ve ilkelerine kara çalmak için aktif olarak kullanılıyor, uluslararası komünist harekete saldırı nedeni yapılıyor.

Durum böyle olunca PBİP'in tarih önündeki sorumluluğu, ülkesine, ülkesinin bağımsızlığına ve ilerlemesine, Polonya'daki sosyalizm davasına karşı sorumluluğu ortaya çıkıyor. Yoldaşlar, sizler sadece kendi ülkenize değil, aynı zamanda da sosyalist topluluğa karşı dev gibi bir sorumluluk göstermek zorundasınız.

Görüşümüz odur ki, ulusal bir felaketi önlemeniz olanaklıdır. PBİP içinde, kararlı olarak marksizm-leninizm ideallerine ve Polonya'nın bağımsızlığını savunmak için savaşmaya her an hazır birçok şerefli ve dayanıklı komünist vardır. Polonya'da sosyalizm davasına gönül bağlamış birçok insan vardır. İşçi sınıfı,ülkenin emekçileri ve hatta bunlardan yalan ve dolanla düşmanların eylemlerine sürüklenmiş olanları bile, son çözümlemede partinin izinden yürüyecektir.

Yapılması gereken, sınıf düşmanına geçit vermemek, karşı-devrime karşı savaşmak için toplumun tüm sağlıklı güçlerini seferber etmektir. Bunu her şeyden önce partinin, onun aktif üyelerinin, hatta yönetiminin devrimci kararlılığı gerektirmektedir. Vakit dar; olayların gidişine dur demek, PBİP'nin 9. Parti kongresine kadar gerekli yöne sokmak için partinin kendi içinde gerekli gücü bulması zorunludur.

Kardeş Polonya komünistleri partisi merkez komitesinin tarihsel sorumluluğunun gerektirdiğini yapacağından emin olmak istiyoruz!

Sevgili yoldaşlar, geçmişte de olduğu gibi SBKP MK'nın, bütün Sovyet komünistlerinin ve bütün Sovyet halkının şu zor günlerinizde mücadelenizle dayanışma içinde olduğuna güvence veririz. Bu tavrımız SBKP'nin 26. kongresinde L.İ.Brejnev yoldaşın yaptığı açıklamada da dile getirilmiştir: "Sosyalist Polonya'yı,kardeş ülke Polonya'yı yalnız bırakmayacağız; Polonya'ya hakaret edilmesine göz yummayacağız!"

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ

CUNTA PROTESTO EDİLDİ

(Baştarafı 12. sayfada)

yenlerin yanyana gelerek, cuntaya ve onun yönettiği diktatörlüğe karşı MÜCADELE ETMEK bazında eylembirliği yapabileceklerinin bir kanıtı oldu.Siyasal hareketler adına konuşan sözcüler kendi siyasal örgütlerinin bağımsız görüşlerini kısa konuşmalarla dile getirirken,miting öncesinde afişleme,bildiri dağıtma,Alman demokratik partilerini ve diğer örgütleri ziyaret etme,basın toplantısı düzenleme gibi yaygın çalışmalarla F. Almanya'da etkin bir eylembirliğini gerçekleştirdiler. Dileriz ki, bu eylem birliği asıl mücadele alanında, 45 milyonluk halk kitlelerimizin bağrında *merkezi bir şekilde* gerçekleşsin ve cephenin inşası yolunda bir an önce adım atılabilsin.

F.Almanya'daki diğer miting, Özgürlük Yolu ve KUK tarafından diğer üç siyasetle birlikte Köln'de düzenlendi.

Duisburg'da ise Devrimci Yol ve Devrimci Sol'un içinde yeraldığı bir başka miting yapıldı.

İsviçre'de Şili'lilerle birlikte düzenlenen eylemlerde Pinochet cuntası ile K.Evren cuntası protesto edildi. Sosyalist Parti, İsviçre Emek Partisi (Komünist Parti), İsviçre İlerici Örgütü gibi yerli siyasal kuruluşların, sendikaların, Barış Komitesi'nin, gençlik ve kadın örgütlerinin yanısıra İsviçre'deki Latin Amerikan Örgütlerinin,İtalyan ve İspanya komünist Partilerinin, FKÖ Bürosunun da desteklediği eylemlerin birinci günü 11 Eylül 1973'teki faşist Pinochet darbesinin 8ci yıldönümüydü.Düzenlenen kapalı salon toplantısında esas konuşma Şili adına yapıldı. Türkiyeli demokratik güçler kısa bir konuşmayla dayanışmalarını dile getirdiler. İsviçreli sanatçıların Nazım Hikmet'ten Faşizme ve Savaşa karşı şiirlerin de okunduğu gecede Şili korosu ve folkloru programlar sundu.

Ertesi gün 12 Eylül'de Zürich'de yapılan yürüyüş ve miting'de Kenan Evren cuntası protesto edildi. Şili demokratik güçleri adına kısa bir dayanışma konuşmasının yapıldığı mitingde İsviçre'deki Türkiyeli demokratik güçlerin ortak görüşlerini dile getiren FETHİ YILDIZ yaptığı coşkun konuşmada, Türkiye'de ve Türkiye Kürdistanı'nda yaşayan on milyonlarca emekçinin şiddetli sömürü ve zulüm altında bulunduklarını belirtti. Yurtdışındaki Türk ve Kürt işçilerin anavatandaki halklarının bir parçası olduğu gerçeğinden hareketle, yurt-

içinde faşizme karşı direnen devrimcileri ve yurtseverleri selamladı.

solidarität

HILFT SIEGEN
AUCH GEGEN DEN FASCHISMUS

1973 CHILE 1980 TURKEI

Türkiye'deki askeri rejim ayrıca İskandinav ülkeleri, Paris ve Londra'da düzenlenen eylemlerle protesto edildi. Norveç, İsveç ve Danimarka'da yapılan protesto eylemleriyle ilgili kısa haberlerimizi ikinci sayfada bulacaksınız.

DİKTATÖRLERİN SONU

(Baştarafı 1. sayfada)

zıp-çizen, üniversitelerde ders veren eski ilerici-demokratların insan içine çıkacak yüzleri var mıdır?

Ne Kenan EVren çetesi, ne de onunla uzlaşanlar, kitlelerin hep böyle "suskun" kalacağını asla sanmasınlar. Meydanın kendilerine boş bırakıldığını hayal etmesinler. Herkes bilsin ki, hiç kimsenin suçu ve suç ortaklığı kendi yanına kâr kalmayacaktır. Herkes ne yapıp ne yapmadığının hesabını halk önünde, tarih önünde mutlaka verecektir. Ve 12 Eylül'e kadar ilerici geçindikten sonra askeri darbeden bu yana bu vasıflarını bir yana bırakanlar bu tutumlarının kara lekesini alınlarında daima taşıyacaklarını asla unutmasınlar.

Zafer, ÖZGÜRLÜK için savaşan halk ve demokrasi güçlerinin olacaktır.

DİSK YASAKÇILIĞI

(Baştarafı 4. sayfada)

leri ileri sürmek, DİB-FAK Başkanının kendi itirazlarına gerekçe bulmak için nasıl da zorlandığını göstertir.

İkinci olarak: bir konfederasyonun bir işkolundaki sendikasının tümünün bir başka işkolundaki sendika şubesinden daha önemsiz olduğunu ilk kez DİB-FAK Başkanından duyuyoruz. Bilindiği gibi sınıf mücadelesinin sendikal örgütlenmesi bütün işkollarını kapsar. Sendikalar arasında kıyas yapılırken, onların nicel varlıkları (üye sayıları) değil nitelikleri gözetilir. Bu nitelik ölçütü de sanayi proletaryası olup olmamaktır. Hürcam işçilerinin tümü sanayi proleteri olduklarına göre DİB-FAK Başkanının ölçüsü geçersizdir. Gene böyle bir kıyaslamada gözetilecek özellik o sendikanın çalıştığı işkolunun stratejik özelliği ve sendikanın burjuvaziye karşı önem derecesidir. Bu açıdan da baktığımızda cam sanayinin ekonomideki önemi inşaat sektöründen ilaç sanayine ve metal işkolunun birçok alanlarına kadar stratejik niteliktedir. Kaldı ki, Türkiye'de tüm cam üniteleri sadece bir tek tekele bağlıdır. Bu nedenle o tek tekele karşı yürütülecek sendikal mücadele tekelci burjuvaziyi hassas bir noktadan vuracak kadar önemlidir. (Nitekim 12 Eylül öncesinde cam işçilerinin sürdürdüğü grev nedeniyle tekelci sermayi çektiği onca döviz sıkıntısında yüz milyonlarca dolarlık cam ithalatı yapmış, bizzat Demirel bile bu konuda feryadı basmak zorunda kalmıştır.)

Ve nihayet, Türkiye'de tek tekelin kontrolündeki cam üretiminde çalışan işçilerin çoğunluğu Hürcam-İş de örgütlüdür. Yani DİB-FAK Başkanı arkadaşın bir Maden-İş şubesinden daha önemsiz gördüğü Hürcam-İş sendikası *işkolu düzeyinde çoğunluğu sağlamış* üç DİSK sendikasından birisidir. (Diğerleri Genel-İş ve Lastik-İş'tir). Cam işçilerinin mücadeleci nitelikleri ise birçok grev ve direnişlerle kanıtlanmıştır. Onların, 12 Eylül öncesinden başlayarak 4 ay boyunca sürdürdükleri kararlı grev ancak darbeden sonra süngü zoruyla dağıtılmıştır.

Şu halde DİB-FAK Başkanı ya işçi sınıfının üretim içindeki konumunun önemli inceliklerinden, (ekonomik mücadelede üretime değgin teknolojik ve stratejik özelliklerden) habersizdir, ya da Türkiye özelinde cam üretiminin yeri, tek tekel olgusu ve Hürcam-İş'in işkolu düzeyinde çoğunluğu sağlamış olması konularında bilgisizdir. Yani pratikten kopuktur. Veya üçüncü bir ihtimalle: siyasal grupçuluk tutumu bilimin de, pratiğin de üstüne çıkmaktadır.

Miting için DİSK'e yapılacak davet üzerine süren tartışmalar sonunda GERÇEK ve KKDK'nın tüm ilkesel tutumlarına rağmen, komitede bulunan FİDEF, DİB-FAK ve Kürthalkevleri yüzünden F.Almanya'daki DİSK yöneticisine çağrı gönderilmedi. Bunun yerine "İnisiyatif'in ilk önerdiği DİSK yöneticisi gelemezse, onun mitinge bir yazılı mesaj göndermesi" kararı alındı. (Mitinge gelmesi için kendisiyle temas kurulamadığı bildirilen bu sendikacıyla, -mesaj göndermesi için- nasıl temas kurulacağı da bir başka soruydu.) Sonuçta, o sendikacı mitinge gelemediği gibi bir mesaj da göndermedi. Böyle olacağını en başından bilen FİDEF ve yandaşları, kendi siyasetlerinden olmayan DİSK GYK üyesinin konuşmasını engellemekle ne kazandılar? Mitingde DİSK niye konuşmadı diye tabanlarına ne cevap verdiler, bilemeyiz.

Ama buna rağmen DİSK mitingde vardı. Çünkü yurtdışındaki 14 sendika yöneticisinin, 12 Eylül'ün birinci yıldönümünde dört dilden yayınladıkları raporun kısa özetini içeren metinlerin Türkçe ve Almanca basımları dağıtıldı.

Dahası da; DİSK'ten bir sözcünün konuşmasını engelleyenlerin tabanları da dahil olmak üzere, mitinge katılan binler *"Yaşasın DİSK"* sloganıyla DİSK'i selamladılar. Yani grupçu eğilimler her nekadar DİSK sözcüsünün miting kürsüsüne çıkmasını bir takım çapraşık yollarla engellediler ama gene de DİSK'in sesini duyurmasını önleyemediler. "Yaşasın DİSK" sloganlarını önleyemediler. VE ne ilginçtir ki, bir zamanlar olur-olmaz yerde Yaşasın DİSK diye yeri göğü inletenler, bugün her nedense böylesi önemli ve ağırlıklı bir mitingde DİSK'e söz hakkı vermemek için ellerinden geleni yaptılar. Çünkü onlar "Yaşasın DİSK" derken grupçuydular (kendilerini DİSK yönetiminde sanıyorlardı). DİSK'i unuturken gene grupçudurlar. Çünkü özellikle 12 Eylül'den sonra DİSK'i kendi dışlarında görmeye başladılar. Adet yerini bulsun diye kabul ettikleri *"Baştürk' e ve tüm tutuklu sendikacılara özgürlük"* sloganına rağmen, onlar DİSK defterine daha şimdiden kapanmış gözüyle bakmakta, merkez organlarında bolca yazdıkları gibi yenilgiyi peşinen kabul edip, Maden-İş üyesi işçileri Türk-İş sendikalarının kapısına göndermekte ve red cevabı aldıkları için Türk-İş yöneticilerinden ağlamaklı bir dille şikayet etmektedirler.

Bu arkadaşlar grupçu tutumları nedeniyle bilmeyerek de olsa son derece kötü bir duruma düştüler: içerde Kenan Evren Cuntası DİSK'in ağzına kilit vurmaya çalışırken, ne yazık ki yurtdışındaki bu mitingte de DİSK in konuşmasını grupçu hesaplara kurban edenler DİSK'in ağzına kilit vurmak istediler. Neyse ki mitingde DİSK adına dağıtılan 14 imzalı bildiri sadece işçi hareketinin ve genel demokratik mücadelemizin prestijini kurtarmakla kalmadı, aynı zamanda grupçuluğu DİSK yasakçılığına vardıracak kadar ileri götürenlerin de namusunu kurtardı. Ve en önemlisi bu bildiri, DİSK'in sahipsiz olmadığını, DİSK üyesi yüzbinlerce işçinin sahipsiz bırakılmayacağını 12 Eylül'ün 1. yıldönümünde dosta düşmana ilan etti.

CUNTA PROTESTO EDİLDİ

Türkiye'deki askeri diktatörlük 12 Eylül darbesinin birinci yıldönümünde Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde düzenlenen çeşitli eylemlerle protesto edildi. Hiç kuşkusuz Avrupa'daki protesto mitinglerinin en önemlisi F. Almanya'da oldu.

Komünistler, sosyal demokratlar ve başka anti-faşistler tarafından kurulan ve kısaca İnisiyatif diye anılan (Türkiye Demokratlarıyla Dayanışma İnisiyatifi) nin öncülüğünde 12 Eylül Cumartesi günü Dortmund'da bir miting yapıldı.

Miting'de ilk konuşmayı yapan Sosyal Demokrat milletvekili KLAUS THOSİNG, Türkiye'deki "faşist cuntayı" eleştirdi ve cuntaya karşı mücadele eden güçlerle dayanışmasını dile getirdi. Daha sonra konuşan TÖB-DER Genel Başkanı GÜLTEKİN GAZİOĞLU cuntanın işçi sınıfına, Türk ve Kürt halklarına sınıfsal ve ulusal tahakkümünü, uluslararası planda ise Beyaz Saray'la Pentagon'un gerginlik politikasının bir ürünü ve bölgedeki devrimci süreçlere, bağımsızlık ve barışa düşman militarist planların bir parçası olarak niteledi. 12 Eylül öncesindeki faşist MHP terörünün yerini faşist devlet terörünün aldığını kitlelerin yoğun bir yoksulluk ve sıkıntı içinde olduğunu belirten Gazioğlu sözlerini şöyle tamamladı: "Faşizme karşı nasıl mücadele edileceği hiçkimsenin meçhulü değildir. Günümüzden çok önce, işçi sınıfının uluslararası merkezi, bilimin ışığında anti-faşist mücadelenin genel ilkelerini ve yöntemini koymuştur. Bu yol bütün devrimci güçlerin ortak cephesidir. Cephe ise bir siyasal olay olduğu için, asıl görev işçi sınıfımızın politik hareketi başta olmak üzere bütün demokratik siyasal güçlere düşmektedir. Biz parti değiliz. Ancak bir demokratik kitle örgütü sınırlarında cephenin kuruluşuna olanca katkımızı getiririz ve onun içinde yer alırız. Ama cephe sorunu esas olarak siyasal platformda çözülecektir." F.Alman sendikacı PETER HEİNRİCH'in yaptığı konuşmadan sonra; TİP Genel Başkanı BEHİCE BORAN, cuntanın sınıfsal karakterini, onun ABD emperyalizmi ve NATO ile olan bağını vurguladıktan sonra, kurulacak Kurucu Meclis'in kimliğini ve işlevini sergiledi. Cephe zorunluluğunu dile getirdi. TİP, resmi politikasında Türkiye'deki mevcut rejimi "askeri-faşist diktatörlük" diye tanımladığı halde, Boran'ın bu konuşmada cuntayı faşist diye nitelememesi dikkatleri çekti.

Daha sonra kürsüye gelen VELİ GÜRCAN yaptığı coşkun konuşmada Türk ve Kürt halklarının Kenan Evren cuntasına karşı mücadele azmini dile getirdi. Böyle bir cuntanın ufukta görüldüğünü TSİP'in çok önceden ve defalarca tekrarladığını, sosyalist ve demokratik birlik için ısrarlı çaba gösterdiğini, ama buna rağmen demokrasi güçlerinin birleşemediklerini söyleyen Gürcan, bugün için yenik düştüğümüzü, şimdi yapılacak şeyin cuntaya karşı bütün güçleri bir cephede birleştirmek gerektiğini belirtti. Uluslararası işçi sınıfının ve dünya halklarının anti-faşist mücadelesinin teorisyeni, Leipzig kahramanı Dimitrov'un duruşma sırasında Nazi mahkemesine *"Biz komünistler eşyayı adıyla çağırmasını severiz."* diyerek rejimi teşhir ettiğini hatırlatan Veli Gürcan, "biz de öyle yapıyoruz ve Türkiye'deki rejimin adını koyuyoruz: bu bir faşist diktatörlüktür" dedi, bu diktaya karşı mücadele bayrağının yükseleceğini belirtti.

Kürdistan Devrimci Demokratları adına konuşan MURAT YILMAZ askeri faşist cuntanın yaptığı uygulamaları ve izlediği politikaları bir bir teşhir ederken "bir yıldır sürekli bir insan avının sürdüğünü, Kürdistan'da aranmadık ev bırakılmadığını" belirtti. Güdülen ekonomik politika sonunda emekçilerin büsbütün yoksullaştığını söyleyerek "Türkiye'de belki de ilk defa açık bir açlığın başladığını" dile getirdi. Askeri-faşist diktatörlüğün ancak etkin bir mücadele sonucunda yıkılabileceğini belirten Murat Yılmaz, "şayet bu cuntanın gitmesini burjuvazinin kendi içindeki çelişkilere ve mücadelelere bırakırsak, belki bu cunta gider. Ama onun yerini ya başka bir cunta alır, ya da rejim bir sivil faşist diktatörlüğe dönüşür" dedi.

Darbeden bu yana bir yıl geçtiği halde demokratik güçlerin hâlâ birlikten yoksun olduğunu vurgulayan Yılmaz bu konuda olumlu ve önemli adımların atılmış olduğunu, ama anti-faşist güçlerin geniş birlikteliğinin sağlanamamış olduğunu, ifade etti.

Mücadelenin biricik yolunun tüm anti-faşist güçleri kapsayacak anti-faşist cephe'nin kurulmasından geçtiğini, böyle bir cephe kurulmaksızın faşizme karşı başarı kazanılamayacağını vurguladı.

Burada yapılan ortak mitingin ve gerçekleştirilen eylem birliğini olumlu bir adım olarak niteleyen ve bu adımın geliştirilmesi gerektiğini belirten Murat Yılmaz, "askeri faşist cunta mutlaka devrilecek, faşist diktatörlük yıkılacaktır" diyerek sözlerine son verdi.

Son iki konuşmayı yapan İHSAN AKSOY (Kürt Halkevi) ile Politika Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni AYDIN ENGİN cuntanın ve uygulamalarının çeşitli yönlerini dile getirdiler. Aksoy, egemen sömürü ve baskıyı dile getirerek cuntayı faşist olarak niteledi. Aydın Engin ise "Natocu-tekelci cunta" diye adlandırdığı askeri rejimin Türkiye'de büyük bir baskı ve şiddet uyguladığını, bütün ilerici demokratik güçlere saldırdığını ve cuntaya karşı mücadelenin önemini vurguladı. Birlikte gerçekleştirilen mitingi ve eylembirliğini öven Engin, Türkiye'deki tüm *anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şovenist ve anti-tekelci* güçlerin *Tek Cephe*'sini önerdi.

Miting'de ayrıca Kürdistan Devrimci Demokratları'nın, TİP'nin, TSİP Genel Başkanı Ahmek Kaçmaz'ın, TKP Genel Sekreteri İ.Bilen'in mesajları okundu.

Miting'de dikkatleri çeken nokta, konuşmacılar arasında DİSK sözcüsünün bulunmamasıydı. DİSK gibi işçi sınıfımızın böylesine değerli bir örgütünün -üstelik de yöneticileri hakkında idam istenen- Konfederasyonumuzun mitingde niçin temsil edilmediği *ilkesel* bir konu olduğu için bu noktayı başka sayfalarımızda ayrı bir yazı olarak bulacaksınız. Bu olumsuzluğa rağmen Dortmund yürüyüş ve mitingi, bilimsel niteliğiyle, coşkusuyla, yüksek bilinç düzeyiyle önemli bir protesto eylemiydi. Daha da önemlisi bu miting cuntayı faşist olarak niteleyenler ile cuntanın faşist olmadığını söyle-

Gerçek

SORUMLU: R. Suna, YAZIŞMA ADRESİ: Wittelsbacherallee 119, 6000 Frankfurt a.M
BANKA HESABI: Dresdner Bank, Konto-Nr:630453900, BLZ:50080000, 6078 Neu-Isenburg